

NOORTE ELU

B 4997.

L. 2. 42 - 1930.

1930

Neeprite koosolek.

Viimasel ajal on inglastele suurt muret sünnitanud rahutused ja mässud Aafrikas. Mustad ärkavad iseteadvusele ja tahavad maha raputada orjastavad seadused.

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Villardi tn. 7—1

Kirjatoimetaja: E. Rosenstrauch — Tallinna, postkast 284

„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinna, Villardi tn. 7—1

„ — talituse „ — Villardi tn. 7—1

„ — kirjad „ — Postkast nr. 284.

„NOORTE ELU“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga . . .	1,30 krooni, postita . . .	1,20 krooni.
heal „ „ . . .	2,00 „ „ . . .	1,90 „
Välismaale lihtpaberil 1,80 „	heal paberil 2,50 „	„

Üleskutse!

Neil päivel saabus mulle kellegilt noorelt wenaalt, kes teenib piirivalves kiri, milles saatis 3 krooni ja teatab, et on saanud palwes olles käsu järjekindlalt toetada liitu igakuulise maksuga, nimetatud summa suuruses. See rõõmustas. Meie misjon noorsoo keskel wajak ka aimelisi abi. Ja seda rohkem kui mõni ehk armab. Reisisekretäri kasfa ootab, sõbrad, teie arvatavalt käsi. Milline rõõm, kui leiduks siin seal palju sarnaseid sõpru, kes kohustaksid toetama reisisekretäri kasfat igakuulise maksuga teatud summa suuruses, kas kr. 10, 5, 3, 2, 1 ehk ifegi 50 sendi suuruses. Wõtke jumalariigi tööd oma südamele!

Rasutagem wiimaseid võimalusi enne ööd. Jumal ootab meilt heameelelisi ohvreid meie kodumaa noorsoo päästmiseks. On hirmus, kui raiskame oma raha kõigi tühiste asjade peale ja Jumala asi kannatab. On hirmus, kui peame kinni selle, mis kuulub Jumalale! Pangu Issand ise paljude südamele veel palwes tuua ohwrit Tema riigi heaks!

Dotame laialdast hulka sõpru, kes on valmis wõtma endale kohustust selles asjas. Raha võib maksta C. E. Liidu jookswale arwele nr. 30 postkontoris ära tähendades, mis eest.

Liidujuhataja.

Alliants-palwenädala

Juurest õnnistusest jutustatakse Alliants-lehes Krootren'ist järgmiselt: „Kauaaegsed waenlased leppisid isekeskis Kristuse ristil all ära ja palusid ühe-teise käest andestust. Ihulikud wennad, kes ammu enam üksteist ei wõinud filmaga näha, — sirutasid isekeskis kahetsemise pifarate all nüüd tõelikult wenna-kätt. Üks mees tult alliants palwetundi laetud pistol taskus, et koju minnes oma naist — kes oli mõistlik ristiinimene ja alati käis palwetunnis, — ja siis iseenast furnuks lasta. Aga ometi palwetunnis Jumala suur õnnistuse wägi tabas ja murdis tema kurja südant; ta sai Kristuse were läbi uueks inimeks. Ja laskis enda läbi kohtu käia oma wana

kurja elu seletades. Usklikud said sügawasti puhastatud, tunnistusi sai antud wana haputaignast, mis kaua südame põhjas warjul seis; ja Jeesus andis oma lastele, oma sulastele elutuld juure, nii et õnnistuse jõed jooksid ja igalüks töötas truult Jeesuse jälgis ja Tema järel käia! Meie aastate wiisi palwed uue põhjaliku ja püha elu pärast meie rahwa seas, — on Issand nüüd täitnud ja üle meie palwete, üle meie mõistuse teinud. Halleluujal! Issanda suur nimi saagu wäga kiiteld ja austatud, et ta ikka veel oma armastuses oma halastust ilmutab! —

„Kr. per. leht.“

Usk, armastus, lootus.

Aga nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm; aga juurim neist on armastus (1. Kor. 13:13).

Usk, lootus, armastus on kolm kindlat kapitali, milliste wäärtus igapäew tõuseb. Kui meil on elawakstegew usk, siis on meil selles ka lootus ja armastus, sest wiimased idanewad elawast usust. Kes Jumala päästwat armastust on õppinud usus tundma, kel palju pattu on andeks antud, see armastab ka palju. Puudub sul armastus, siis puudub sul ka

õige usk. On sul armastus, siis awaldub see ka tegudes.

Maa peal walitsewad usk, lootus, armastus. Kord aga loojawad kaks hiilgawat tähte: usk ja lootus. Usk muutub õndsaks nägemiseks, lootus õnnelikuks omamiseks. Armastus aga jääb. Ta särab Jumala troonilt Talles, mis on tapetud, ja õndsate hulkades, keda päästew armastus maa pealt on endale olnud.

Wälismaa teateid.

Sotsialistidel Saßamaal on 2500 laste gruppi üle 100.000 lapsega. Nende leht Laste sõber („Kinderfreund“) oma 300 tuh. eksemplariaga on lewinenim laste leht Saßamaal. Kõik hakkawad wiimasel ajal tähelepanu juhtima laste ja noorte wõitmisle.

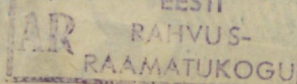
Wenemaalt põgeneb wälja hulgaliselt Saßa koloniste nälja ja tagariinamiste eest. Ka teiste rahwastest, näiteks kreeklaste, walmistawad tuhanded wäljarändamisi.

Piiblid põletamisele. Pr. Krupskaja (Lenini õde) käsil forjatakse ära kõitibest raamatukogudest piiblid, toraan, ja ka mitmete filosoofide teosed ja määratakse põletamisele.

Särjekindlalt kaswab uumastane liikumine Wenes. Proo-

witakse üht kui teist abinõu, nüüd on siis pühapäewade kaotamise ja piibli põletamise ni jõutud. Wene usklikud peawad astuma sama teed kui esimesed kristlased. Kuid Jumal wiib jätti oma tööd edasi kuni on armuaga. See aga võib pea lõppeda.

Staalias on ewangeelilisi grupefid: Waldenseriid: 22 tuh. liiget, 6000 p. p. f. last. 61 õpet., 69 kirikut ja muud ajutised, ka teoloogiline fakultet, Wesleyaniid: 49 õpet., 26 kirikut, teoloogiline seminar. Baptistid: 25 tuh. liiget, 50 waimuliku, teoloogiline kool, teaduslik ajakiri „Bilychnis“. Piiskopli. metodistid: 44 õpet., 18 kohal. jutlust., 51 kirikut, suur poiste ja tüdrukute instituut. Peale selle Päästearmee ja Briti ning Wäljamaa Piiblikeltsi tööd ning mitmed muud.

NOORNE ELU

EESTI USKLIKKUDE NOORTE C. E. LIIDU AJAKIRI

Nr. 1

Kümnes aastakäik

1930

Woolawad päewad.

Ah, päewad need woolawad mööda kui jõgi
Siin seismist ei ole,
see tihti nii kole —
ja siiski ka hea,
et möödub kiirelt pea.

Ja päewad need woolawad mööda kui jõgi:
kui uni waid elu,
rõõm wahetab walu.
Joon ühte ja teist
ajakarikaft.

Ja päewad need woolawad mööda kui jõgi.
On tulewit pime,
loor üle tal tihe.
Kes ennustab seda,
mis homme võib tuua?
Kuid aegade woolus arm püüab kui mägi.

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

SR 1854

P. Sint.

Weel olin noor . . .

Weel olin noor, kui igatsusist täitus rind,
kui hinges waldawalt ma kuulsin kaugest häädu.
Laas nägemusis kaunis kerkis wõlwa rand, —
ma janunewalt tundsin sinna püüdu.

Ah, rahu hingest kuhu jäi?
Kui sirutin ma noore kae.
Kas kaugel igatsuste järgi,
või pilwe poole, udumäe?

Weel olin noor, kui tundsin hinges walu tumma,
kui seisid ees kaks eluteed
ja walimisets olid antud need:
nüüd walima neist pean ma kumma?

S.

Kaalutud — kaalutud . . .

Y. Mikkose kõne Narwas, Sinise Risti saalis 14. XI. 1929. õhtul.

Taaniele 5, 5 f.

See sündis ühel suurel peol Baabelis, mida korraldas kuningas Belsatšar oma ülemale ja kus ei puudunud ka joovastavad joogid. Veldakse, kui see rahvas oli joobnud, siis käsits Belsatšar tuua kuld- ja hõberüüstid, mis pärit olid Jumala templist, kus seest ta ja teised pidulised jõid. Need asjad oli Belsatšar pärinud oma isalt, kes oli warastanud need Jumala templist Jerusalemmast.

Mõelge misugune p ä r a n d u s oli tal! Ta käsits, teenijad täitsid ning ta jõi ühes wõdrastega nendest . . .

— Paljud wanemad on lastele jätnud neetud warandused, kui mitte just nii kui Nebukatnetsar, ent fiiski. — Mis jääb noorile pärandusena, isa ja ema, teie käest??

Mõelge, wanemad, kes elavad kõlbmata elu, mis päranduse jätawad nad lastele? — Sageli waewatud ja haige teha! . . . On tõde, et ilmas sünnib lapsi, kellel on hooraweri soontes ja põrguwalu nahas.

Mõnigi noormees, kes wanglas istub, on algmõjutuse saanud emapiimast. Mõnigi wanem on süüdi oma lapse kuriteos. Mõnigi wanem on oma lapsele teed juhitanud põrgu — see on kole, fiiski tõde!

Wiibides Meemelis, nägin seal purjus abielupäari, kes tulid kõrtisist ja talutasid kääkõrwal poisikest, see oli waewalt 8-aastane. Ma waatasin neid kolme ja nägin seda last waimus nooremehena, siis abielumehena ja isana, siis nägin seda poega kui üht joodikut, nagu ta isagi. Ja mõelge, kui need kaks kord kohtu ees seisawad, kummale see kohtuotsus igawikus kuulutatakse, kas wiletsale pojale wõi isale? Wiimane kohtupäew selgitab seda, et paljude wanemate käest nõutakse nende laste werd!

Wanemad, on teil südan, wiia need wäikesed sinna musta teedele, kus ise käite?!

Ja kui wanemad sama teed käiwad, kas ime siis, et lapsed käiwad sama hukatuse teed?

Mõelge, näit. kino. Mul on kahju, et inimene, kes 50—60 a. elanud, ei mõista oma hingele weel ikka paremat toitu muretseja kui waadelda neid kõlbmata pilte?

Miks lähewad inimesed sinna? Sest et seal awalikult alasti sarnast olekut näidatakse, mis kõneleb inimese madalaile tungidele — ja sinna nad oma lapsed wiitwad nagu nad weel muidu küll ei õpikski ilma pahesid tundma!

Belsatšaril oli neetud pärandus. Millise päranduse e e s k u j u jätad sa oma lastele? . . .

Siin kirjakohas wõlde: Sind on waetud ja liig kerge leitud olewat!

Sinu südame seinale tahab Jumal selle tõe kirjutada!! —

Do, kui tõsine sõna jumalajõna tunnistajale — Sind on waetud ja liig kerge leitud olewat. Apostel õhkab, et tema, kes teistele jutlust ütleb, mitte ise ei saaks ära põlatud . . . Do, mis tõsine sõna igale Jumala lapsele ja milline tõsine sõna jumala kogudusele — ja

kui tõsine sõna on see sinule täna õhtul, kel weel on wõõrad jumalariigi asjad . . .

Issand tahab su südamele kirjutada — et sa oled liig kerge — wõi kuidas sulle tundub? Et kui sind waekausile pandaks siis su headus, su kristlik meel ega hea elu midagi ei kaalu, oled liig kerge.

Piiblis seisab mõningast isikust, kes on olnud Jumala õiguse kaaludel. Mõelge Rainile, oma wenna tapjale, sellele patu sidemeisse jõudnud inimesele. Rain ütleb — „minu patud on suuremad kui kanda jaksan.“ Mõelge inimese tapja kõwa südan, kuidas ta kiskendab seal waekausil: „Minu patud on suuremad kui et kanda juudaks!“

Paljud lähewad mängides läbi elu ja kui patust wõelda neile, siis küsitwad, kas see on siis patt? Nii inimene mängib, kuid tuleb filmapilt, kui Jumal paneb waekausile, siis kuulub paljuilt „Issand, minu süüd on raskemad kui et kanda jaksaks!“ Nii tunneb üks ärgand hing, kui Jumal teda kaalub.

Kui Jesaja oli waekausil, siis ütles ta: „Do, mul on roojased huuled ja asun rahwa keskel, kel roojased huuled!“ — Sarnane prohwet meel ei põhjusta teisele kima wistata — waid ütles: häda mulle, mul on roojased huuled! Kuidas sulle tundub, et see just sulle sobib, et sinagi pead ütleva: „häda mulle!“

Ja Saulus, kui oli pandud waekausile just teekonnal, et minna kiusama Jeesuse kogudust, siis lüüakse ta pimedusega ja ta kawa läheb päris segi. Ei ole tuju siis enam tal minna teisi taga kiusama, waid südamel põleb kahetsuse tuli.

Issand juhatab Ananiasse ta juure, kes palus ta eest, ja siis langesid kui soomused ta filmilt ja ta sai jälle näha.

Paljud olete juba läbi elanud ja paljud saate weel läbi elama, et pilknaer kaob siis teil huulilt, kui teie parem mina üles ärkab.

Weel üks juhus on piiblis. Sakariase r. 3. peatf. — Joosuast, kes seisits Issanda ingli ees ja saatan teisel pool ja Joosual olid roojased riided seljas. Siin pilt sellest, kes on tulnud Jumala ette. Ta on roojases riietes seal, tema wastane on teda weel kiusamas. Waadake, kui see pealekaebaja seisits Joosua wastas, siis Jeesus aetuss Joosua poole ja ütles: Waata ma ehitan sind uute riietega. Kas see pole mitte tükk, mis tulest ära kistakse.

Ra tänagi kui patune Jumala ette tuleb, siis saatan kiusab ka seal, kuid kui auline teada, et meil on eestkostja; et nii kui Joosuale nii ka meilegi wõeldakse: „Waata, Ma olen ära wõtnud su patud . . .“ Nii oli Joosuaga; tõepoolest ta oli „wäga kerge“ kaalul, oli roojane, kuid Issand tundis teda ja tuli seisits ta eest.

Kuid kuis oli Belsatšariga? Wõeldub on, et ta suri selsamal wõl, sest et tal polnud kedagi eestkostjat; ei isa, ei ema, kes oleks wõinud eest kosta — paluda, kui poeg oli surma küüsis.

See on see ewangeelium, et on olemas e e s t k o s t j a — Jeesus Kristus, et siis, kui kerge end leiame

olewat, siis ta aitab meid. Kui kole oleks ilma sellela surm!

Soomes furi üks walewanduja, ta ärkas liig hilja ja siis kästis ta oma hauakivile kirjutada: „Mu süda on kurb dieti surmani, põrguwaew tuline, nii siis kaeban raskesti, oma suuga kisedan ja waludes wastu rindu litfun, oma käsa ma mures wäanan, kuid troosti ei keegi wõi enam mulle laenata! Siin hingab rahutuses see ja see“ . . .

Hirmus tõsine asjaolu weel kord ärgata, kui kõik pääsmiswõimalused ju mööda!

On siin keegi, kes ütleb, ta tunneb, et Jumal on mind kaalunud ja liig kerge leidnud olewat?

Tõepoolest on nii — me oleme kerged Jssanda kaalul — meil on kadedust, armastamata meelt, teiste wigade otfimist j. n. e. maailma asju — roojust ja wiletsust mitmesugust ja fiiski weel julgust pea

püüsti kää, päewast päewa edasi sarnast werist ülekohut enesest kandes, kas ime siis, et elu raske ja kõik tagurpidi läheb ja ilma palju pisaraid ja nuttu!?! . . .

Kas ehk leidub weel siingi, kes sarnast oma roojust finni peawad.

Miks kannad sa sarnast südant enesest? Kui on Jumal su südames näitanud seda kirjutist, siis selleks, et ta tahab sind pidu-ülitonda ehitada ja siis algab pidu ja rõõm.

Mine ja palu andeks, kui leiad tarwilise olewat, et wahkorda selgitada mõnega, mis määrab roojase mõrtega su südant, teiselt wigu arwasid leides, — palu andeks siis, sest inimene pole kunagi nii ilus, kui siis, kui andeks palub, see on kõige suurem, mis olla võib ja paljuil on selle sammu tagajärjel suur rahu ja rammu. Ei panda uut wiina wana nahkajasse! Enne peab weel eel üks puhastus olema ja siis algab pühitus ja pidustus.

Midagi aulist on kodudes ja kogudustes walitsemas, siis kui päästakse lepitatud seisukorda, kelledega enne wahkord oli wiltu!

Sina oled leitud waekausil liig kerge olema — mõtle, mis sa täna oled kuulnud! . . .

Ja mõtle n i i k a u a, kuni sa leiad end risti alt! . . .

Õde Mikose jumalaga jätmise kõne Marwa Sinise Kristi saalis. 17 XI 29 õhtul.

Teie usklikud, kes olete pannud oma käe Jumala kätte, kui südamest ma palun, et see tuli, mis on põlema lõõnuud, teie wõiks edasi särada, hiilgada, et saatan ei saaks kunagi kustutada.

Et ei oleks te mitte sawiaftjad, mis nii habrad, ärakuivanud ja rikki läinud, et kõik see hea, mis sisse annud, et see ei läheks huffa! . . .

Teame, et kuiwand astjast wesi jookseb maha, samuti kiwist, mis kergesti puruks, katki läheb. Do, mitte sarnased, et kui wähe puutub keegi, siis parandame kohe, waid et oleksime kuld astjad, mis wäga wäärtuslikud, wastupidawad Jumala riigis, et wõiksime särada tema töös!!!

Ja sina, w. Silbos, kes tööd teed, kuigi tööd raske ja palawus nõrgestab ja ader kiwi wastu tõukab ja kiwist südamed on teel — siis mõtle, et „J s s a n d k ö i k w ö i b l“
Ja kui su külwi ohakad lämmatawad ja linnud nokiwad, fiiski peab tööd edasi jatkama!!

Siis Jssanda käsu järele tee wahvasti tööd edasi. Oh külwa igapäew kuni wiimati rõõmuga lõigata wõid! Ma tean, et kuulutada pole kerge, sageli on suurte raskustega seotud, kuid „kui päewa kaupa ja filma-

pilgust teise töötame — siis on kerge Jssandas!“

Ja sina, kes weel pole saanud maitsta, kui hea on Jssand — see on tõsi, nagu üks Rootsi laulik laulab: seda ei oska jutustada, kui hea see on Jssandas olla, seda peab igaüks ise tundma!

Do, et sa saaks tunda! Jumal tahab anda, kui sina ainult lased Teda sisse! Saagu Jumal õnnistada sind päästmisega. Kui auline, et sääl, suurel päewal saame kõik üksteist jälle näha.

Mina tean, et minulgi kiujatused tõusewad wahel õige kõrgele, ent mu ainuke soow, et ma kord pääseks sinna kodu, kus pole nalga, kurbust ja muret, waid ainult rõõm igawesti.

Jumal aidaku, et kõik siin saame!!

J. Miktonen ja ta tõik P. Sint.

Käsuft üleastujaile andestatud.

Rask nõuab õigust, aga ewangelium annab armu, sest käsu nõudmine on rahuldatud Kolgatal. S. o. käsu seadus on nii: „Kes pattu teeb, peab armuta surma pandama.“ Aga — „nõnda on Jumal patust maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on annud“ — selleks, et see pidi käsundumise enese

peale mõtma ja jumalikkude õigusseadust täitma maailma eest, „et ükski, kes Tema sisse usub, ei pea hukka saama, waid et igawene elu temal peab olema.“ — — —

Mooses õnnistab seda, kes on täitnud käsku. Jeesus aga heidab armu käsuft üleastujaile, ning päästab selle, keda käsk hukka mõistnud.

Tee.

D. S. Matson.

„Ja teed teate teie.“ Joh. 14: 4.

änapäeva inimene on üpris rahulolematu, selgroota. Tal puudub sisemine pide. Ei ole dieti millegagi rahul. Ka mitte enesega. On tüübiline otstija, revolutsioneer. Mis teda täna huvitab, mis on talle meetlew ja millest ta waimustatud, wiskab homme kolikambri — nagu ühe ajalehe, küsimata, kui palju tal on mahti olnud seda lugeda. Tal on tarwis uusi uudiseid, uusi sensatsioonid, uusi rekorde. Jumaladatud maailmameistrid ja iluduskuningannad ununewad ütlemata ruttu.

Räesaeag on suurte otsingute aeg — nii mitmel alal. Otsitakse wäsimatult uusi teid — korralse, õnnele, jõukusele, äratundmisele jne. Poliitiliselt on kõik keemas ja käärimas. Sellest annawad tunnistust revolutsioonid, mäsukatsed, riigipöörded. Ka segased walitusekriisid. Enne maailmasõda olid Euroopas üfsikud wabariigid, nüüd on neid enamuses. Siin katsetatakse kommunismi, seal parlamentarismiga. Keisri tüdinetakse ruttu ja homme pööratakse tagasi kuningriiklusele. Seadlusandluses puudub stabiilsus. Seaduseid muudetakse alataja.

Majanduselus on weelgi suurem närwiline otsing. Tahetakse leida uusi teid — wälja kitsikusest lahendamale elule. Waatamata tööstuse mitmekülgsel arengule ja tehnika peadpööratawale saawutustele, uutele raffineeritud mõnustustele, kehweneb kultuuri-ilm. Waesuse ja ainetuse tont kollitab siin ja seal.

Kapitalismil on oma retsept selle wastu, sotsialismil ja kommunismil oma. Leiutades uusi masinad ja aparate ei ole inimene õnnelikum kui Moosese wõi Kristuse ajal. Sageli ei tea isegi, kas peab jumaldama neid, nagu primitiwinimene omi relwaid, wõi neid maapealt äraanedma. Ta masinad teewad teda rikkaks, aga teewad ka waeseks, kurnawad wälja. Sõbustawad ta igapäewast elu, teewad kergeks, aga teewad ka raskeks ja mõrudaks.

Kui Londonis esimene wabrik sisse seati aurumasinatega, siis ei olnud rahwahulkade juubeldusel otja. See oli saanud mingiks pühamuseks, kuhu rahwahulgad rändasid. Töölised terwitafid masinates oma abi, oma põlwe paranemist. Mõne aja pärast teistiti: nägid neis üleolewat wastast, ja piisid wabriku põlema.

Weel kõige wähem ühtlust ja stabiilsust on teaduseilmas. Mida üks wäidab wankumatu tõena, lütkab teine ümber. Otsitakse absoluutseid tõdesid, aga skepsis wõtab ikka rohkem maad. Reegi küsis hiljuti ühelt teadlaselt: „olge head, ütlege, kuis on dieti, kas päike ikka seisab paigal ja kas maakera keerleb enese ja päikese ümber?“ Wastus: „seda usuwad tänapäew teadlased küll, aga kas nad seda homme ka usuwad, on iseasi.“

Ja millised otsingud usulises maailmas! Piik ja keeruline peatükk. Inimkonna walusamaid küsimusi on ikka olnud, kuidas jõuda ühendusse jumalusega. Milliseid teid ei ole siin kõik käidud! Mitmed usundid ja usulahud, niihästi wanas kultuuri-ilmas kui kõige primitiivsemad klaanid, arwawad, et seda on wõimalik

saawutada ekstaaside teel. Mitmesuguste wõtete õsul töötab inimeu ennaft joowastusse, enesest-äraalusse, et wõimeline olla ühenduse pidamiseks salapärase maailmaga. Käsuusundite efindajad wäidawad: teed Jumala juure leiame usukommete ja käsuõnade hoolsal pidamisel. Ohwri oma ohwrid, palweta oma palwed, täida täpselt kõik sanktsioneeritud eeskirjad, siis wõid olla kindel, et jumalus on sulle heatahtlik, et kõik läheb sulle hästi. — Müstik jälle loodab leida ühendust jumalusega enesewaibumise ja mõtluse teel.

Enneolematu heldus on praegu käimas waimuwalas ilmawaate pärast. Ja kui mõnelt poolt suure juuga ennustatakse usu tagasiminekut ja kadu, kui saaks nüüdisaja inimene hästi ilma selleta läbi, siis ei ole neil inimestel mingit arusaawust meieaja hingeelust ega waimuliikumisest. Kunagi warem ei ole inimesed niipalju tegelenud küsimustega kui nüüd. Materjalismile ja mehaniistikule ilmawaatele on järgnenud spiritism, teosoofia ja antroposoofia ja teised woolud tugewa kallatuga waimlisse. Neil ei puudu ka usuline ilme.

Omas wiimases kõnes ennegu Jeesus läheb kannatama ja surema, ta tähendab, kusi ja mis eesmärgiga ta maailma tulnud, kuhu jälle läheb ja kuhu tahab ka wiia inimesi ja ütleb: „teed teate teie.“ See on tee pimedusest walgusele — Jumala juure. Wainime siin mõnda tulpi sellel teel.

Lähtepunkt on meeleparandus ja uusünd.

Jumala poja Jeesuse Kristuse ewangeelium algab, nagu loeme Mark. ew. 1. peatükist, meeleparanduse kuulutamisega. Inimesed tänapäewal on küll weenel, et nõnda edasi minna ei wõi. Muundatus on tarwis. Senine suund wiib kiires tempos allapoole. Inimesed peawad saama parimaks. Aga mil wiisil? Siin lähewad waated lahtu. Kultuuri jüngrid usuwad, et haridusliku tasapinna tõstmisega muutub inimeu kultuurilisemaks, humansemaks, paremaks. Kuritegemus ei ole muud kui teadmatus, rumaluse ajajärgu parandus. Tarwis ehitada uusi haridustempleid, asutada raamatukogusid, anda wälja uusi hariduslikke ajakirju, teha hariduse kõigile kättesaadawaks jne. Kui meie jõuafime kõiki neid nõudeid rahuldada, kas oleks siis meie rahwas aidatud? Kas oleks ta siis paremaks saanud? Wähe küll. Meie ei eita hariduse tarwidust, ei anna aga sellele paremaksjaamise mõttes sarnast tähendust. Teie wõite inimest wäliselt kultuuristada niipalju kui tahate, teda rikastada mitmekülgsel teadusega, oma meelsusest, oma wiimases olemises jääb ta aga samaks. Wähe tõstab haridus teda kombeliselt. Üllatusena tundus paljudele, mis keegi tegelik ülikooli õppejõud ütles s. a. karstkuse kongressil Wärnus, et sarnaseid niibusid ja roppusi ei ole ta kunagi kuulnud külupoiste suust, mida on pidanud kuulma üliõpilaste suust. Kongressil oli palju ülikooli inimesi, ja kui see tõsi ei oleks, siis oleksid nad tõstnud walju protesti. —

Sotsialism tahab inimest paremaks teha jälle teisel wiisil. Tema arwates on inimene omas wiimases olemises, oma ürgloomusest hea ja aus. Et ta seda

praegu ei ole, selles on süüdi olud, waesus ja armetus. Peamiselt kapitalism ja jõukamad kihid ja walitusfjesüsteemid, mis on neid soodustanud. Kui paranewad olud, tähendab kui on loodud uued süsteemid, millede järel ühel rahwafihil ei ole enam wõimalik teist wäljakurnata, elada teise werewaewast, kui inimesed on kõik ühedigulised ja wõivad majanduslisset elada lahendamalt — siis kaob umbusaldus inimeste wahel, wihawaen ja rõhumine. Inimene saab jälle heaks. Seda unustab aga sotsialism, et olud ei tee inimest, waid inimene teeb olusid. Kui inimene oleks hea, siis oleksid ka olud paremad.

Oletame, meie wõtaksime meie inimese ja paneksime lahedatesse oludesse, nagu sotsialism unustab, kas saaks ta siis heaks? Wist mitte. Pätt, pahe on palju sügawamal kui sotsialism seda arwab, ja seda ei saa wäliste abinõudega wäljarawida. Kui maailm peab saama paremaks, siis on see wõimalik ainult meelearandamise teel.

Jeesuseaegne maailm ei olnud waene ilusate idealide ja eestujulikkude süsteemide poolest. Kreeklastel, roomlastel, ka juutidel ja teistel rahwastel olid tol ajal suured filosoofid ja luuletajad. Järeilm waatab praegugi weel üles nende poole. Inimkond wajus aga sügawamale ja sügawamale meeheitesse ja lootetusse. Otsiti siit ja sealt päästmist. Keegi luuletaja tol ajal kurdab: „Kui jumalad ise taewast alla ei tule meile appi, siis oleme lootusetult kadunud.“

Kui Jeesus ütleb oma jüngritele „ja teed teate teie,“ siis tahab sellega öelda: ärge kallake kõrwale, ei paremale ega pahemale poole — teelt, mida mina olen teile näidanud. Ärge unustage kuulutamast meelearandust Jumala poole ja inimestele ütlemast, et muul wiisil on neil wõimatu wabaneda kurjast südametunnistusest ja tulla rahule ja hingusele. Teie teate hästi, et inimesel wõimata on ülevalt sündimata, palja enesearenduse, usuliste harjutuste ja käjusõnade, ja dogmade pidamise teel pärida jumalariiki. „Mis lihas on sündinud, on liha, ja liha ja veri ei pea pärima Jumala riiki.“

„Ja teed teate teie.“ Tee wiljakandwale elule ja õnnistustile on ennaftsalgamise ja ohwrimise tee. Seda teed on käinud meie Meister ise — oma õpetuse, aga weel rohkem tegelikus elus. Kui tarwis oli teenida, siis tõi oma õorahu ohwriks. Kui tarwis oli aidata, ei küsinud töowäsimusest. Kogu ta elu Petlemmast Kogatani oli pikk ennaftsalgamise ahel. Ta apostlite tee oli ennaftshwrimise tee. Paulus ütleb enesest: „Sest mina ise soowiksin ärakaotawaks saada Kristuse käest oma wendade pärast, kes mu sugulased on liha poolest.“ (Room. 9:3) Eht jälle: „kes on nõder, ja mina ei peaks nõdraks saama? Keda pahandatakse, ja mu süda ei peaks sees põlema?“ (2. Kor. 11:29.)

Õfimese ristikoguduse tee oli märtritee. Wabatahtlisset wõtsid õfimesed kristlased risti enese peale ja käisid Talle järel, sallides oma wara riisumist ja pilget maailma poolt. Armuõpetuse lewitamiseks töid suured ohwrid ainelisset. Õfikohal oli neil jumalariigi

tulek. Kõigi Talle järelkäijate tee on läinud läbi ennaftshwrimise, ja see on ka meie tee. Usklik laulja, mõteldes meie eelkäijatele, küsib:

Kas olen ristiwõitleja,
Ja pärin õnnistust,
Kui Jeesusega ühes ma
Ei kannan teotust?

Kui teiste werest punab tee;
Kas otsin pehmet seal?
Kui teised läksid läbi jõe,
Kas seisjan kalda peal?

Tee, millest jutt on siin, on ka pühitsuse tee. Paljud arwawad, wähemalt on seda märgata nende elus, kui oleme uuestisündinud ja jumalalapsed, siis on enamwähem kõik korras, jättes sealjuures hooletusse pühitsuse. Kiri ütleb: ilma pühitsusega ei saa ükski Jssandat näha. Tänapäewa usklikkonna üldnõrkus on — wähe pühitsust. Minult sellel kogudusel wõi uskkonnal on tulewikku, kes taotleb praktilist pühitsust. Kõigil meie ewangeliseerimise püüetel on sündamest wähe tähtsust, kui usklikud ei nõua taga pühitsust.

Meie räägime palju ärkamistest ja nende tarwidusest. Otsime abinõud, milledega neid saawutada. Leidub palju neid, kes kirjutawad neid Jumala kõikwõimisele: Kui Jumal tahab ja millal ta näeb tarwis olewat, siis saadab. Meie ei wõi sinna midagi parata. Need ei olene inimestest. —

See on liig ühekiilgne. Seda unustawad paljud, et „kes wägisi taewariigi peale käiwad, need kisuwad seda eneste poole.“ Meil oleks palju rohkem ärkamist, palju rohkem elu ja ohwimeelt, kui meil oleks rohkem palwet. Meie õnnistegija tee oli palwetee. Ta jüngrite oma samuti. Meie tee on ka palwetee. Palweinimesed on jumalariigis suurt korda saatnud. Kriitilisemal aegjärgul oma elus weetis usupuhastaja Martin Luther kolm tundi päewas palwewõitluses. Ta wõitis palwega. Misjonimeestest räägitakse, et nad on misjonäre wäljapalunud paganamaale. Ka on nad suured annetused kokku palunud. Nad on rohkem kõnelenud Jumala kui inimestega.

Hiljuti kuulsin ühest misjonärist Hiinast, kes armastas palju palwes wiibida. Ta ligematel kaastõulistel puudus arusaamus palweimewäest ja tegid talle etteheiteid: palju palumisega ei ole kõik tehtud. Sa peaksid rohkem jutlustama, inimeste keskel wiibima. Aga ta palus edasi. Ja mis sündis? Ilma palju jutlustamata hakkas inimesi ta juure tulema oma hingehäda kurtma. Ta palus inimeste südamed lahti. — Mu wennad ja õed, hakkame jälle käima palwe teed. Maha tuimus ja ükskõikus!

Ujutee on ka walwamise tee. Meil on tarwis rohkem walwata. Walguse ingli näol püüab hingewaanlane eksitada Jumala rahwast. Kui inimesed magasid, nii loeme tähendamiseõnas, siis tuli waenlane ja külwast umbrohtu niisu sekka. Seda teeb nüüdki. Palja tõeseemne külwamisest on wähe kasu, kui meie ei walwa. Walwame hoolega põlluosa üle, mille Jumal meile usaldanud. Walwame ka, et meie küsatustele maad ei anna.

Jõulu söömaaeg vaestele Riias.

Jõulurõõmu valmistamine vaestele.

Jõulud on rõõmu pühad. Küünalde sära ehitatud kuusel teeb kurvagi meele rõõmsaks. Ja jõuluevangelium kajab: „Vaata, ma kuulutan teile

Jõuluõhtu Päästearmee meestekodus Riias.

suurt rõõmu, mis on valmistatud kõigile inimestele.“

Palju aga leidub inimesi, kes võivad olla ainult teiste rõõmu pealtvaatajad ja kadestajad. Need on vaesed ja viletsad. Külmast lõdisedes, ilma peavarjuta sageli, veedavad nad jõuluöö.

Tõsine kristlik meel ei mõtle ainult endale. Ta igatseb ka teisi rõõmustada, sest selleks sunnib teda armastuse käsk. Nii on püüdnud paljud seda armastuse käsku täita, aidates puudustkannatajaid. Jõulud pakuvad selleks häid võimalusi.

Siin piltidel näeme üht sarnast armastuse teenistust. Läti Päästearmee on korraldanud vaeseile ja põhjavajunuile ühe rõõmsa tunni. See on Päästearmees viisiks üle maailma sarnaselt toimida, ja see on eeskujulik.

Ootuses.

Langenbraun.

Puu raagus oksad kummarduwad maani,
Kuid teisel sirutawad ülespoole taewa.
Nad uue aja ootuses on aewa,
Sest lewib poofis igatfuste nukrusjooni.

Puist warjud lumme mustad laigud loowad,
Resk elu minewiku määrdind teed.
Ent kewadel, kui kohisewad weed,
Siis puhtaks pestud mustusest nad saawad.

Ju warsti teie rõõmuks kewad tuleb!

Siis ärgand ilu, kõikjal elu uus.

Maa mustab, loodus robelises rüüs.

Weel kõige selle üle päike kuumalt põleb.

Kuid talwe külm neil räägib mida,
Kui surmas wärisewad oksad keerud?
Kas läbistakse siis neil üdi, neerud,
Ja alandakse wäikseks uhke süda?

Waid joowastustiks pole antud elul luba
Ja tundmusõitest lewitada lõhna wälja,
Puud kandma peawad sajawõrdset wilja.
Seks pungad ennustusi annawadki juba.

Mitte halvem kui teised —

See on nõrk troost ja wale loogika. Näit.: Kas tunnistas kohtunik ühe kaebealuse sellepärast süütuks, kui ta ainult 1000 senti on warastanud, kuna teine ta kõrwal 100.000 senti on rööwinud? Ja kas otustab Jumal inimese elu üle selle järele, kas ta hea või halb olnud? Kujutle end lamamas surisängil: mõiks sind trööstida, näiteks see mõte, et hr. A. sama halb olnud kui sinagi, ning et hr. B. ka mitte parem? Mõiksid ja sarnase wabandamisega

astuda Jumala kohtujärje ette? Eks ole tõsi, see oleks võimatu. Miks tahad sa siis oma süültunnet nii rumalate mõtlemistega alla suruda? Pane Jumala mõõdupuu kõrwuti oma eluga. — See ütleb: kõik on pattu teinud, kõik on süüdlased. Sa pole parem kui teisedki ja wajad seepärast sama õnnistegijat, kes kõikide eest suri. Ja see on ülim tarkus, kui meie andid nii näeme, kuidas Jumal meid näeb.

Loenguid ateismi vastu.

Prof. W. Martsinkovski.

Ajajooksul hakkavad mu vabad loengud enam tähelepanu endile tõmbama, nad omandasid üldise tähtsuse, sest kõnelesin usu põhiküsimusist, millele suhtes lektorid-ateistid asusid eitaval seisukohal, külvates nii jumalakartmatust ja vaenu ristiusule.

Noortes, eriti üliõpilasringkonnas oli tõusnud igatsus jõuda selgusele neis küsimusis ja kuulata usklike arvamist neis.

Vaielus Jumala pärast tungis teravamalt ja sügavamalt venelase hinge, muutudes ajakirjanduse, teaduslike loengute ja koosolekutekõnede igapäevaseks peateemiks. Ta kõitis kõigi tähelepanu enam kui poliitilised ja majanduslikud küsimused.

Oli saabunud aeg, mil peeti avalikult usuvastaseid loenguid ja vaielusi, ja tahes või tahtmata tuli mul avalikke kokkupuutumisi jumalakartmatuse kuulutajatega. Viimastega oli tegemist eriti pärast ülekolimist Samaarasse.

Tulles vastu noorte soovetele pidasin Samaaras a. 1918—1919 rea loenguid eetika ja usu üle. Lugesin enamasti „Noorte majas“, mõnikord ka kohalikus ülikoolis.

Üliõpilased, kes võtsid mu loengust suurel arvul osa, andsid ülikooli nõukogule palve, et, olles väga huvitatud eetikast, nad paluvad, kas ei saaks filosoofia-õppetooli juures avada eetika kursused. Viimaseid juhatas filosoofia-professor I., peaks see aga raskusi sünnitama, siis jätta see ülesanne mulle.

Professorite nõukogu (veel vanas koosseisus) kutsus mind eetika õpetajaks.

Eriti palju kuulajaid meelitas mu loeng vendluse- ja kommuuna-probleemist, milles tõendasin, et inimesed muutuvad vendadeks vaid siis, kui leiavad Isa Kristuse läbi. Sama loengu kordasin kohalikus postiteenijate klubis. Edaspidine sama teemi käsitlemine keelati mulle; ametlikul paberil seisis: „Loeng ei vasta ajavaimule.“

Vahepeal süttis usuvastane propaganda.

Ilmusid raamatud, näiteks Buhaarini „Kommunismi aabits“, kus öeldi, et usk Jumalasse on kodanlaste väljamõeldus.

Samal ajal avati tööliste nõndanimetatud rajooniklubid rahvalgustamise eesmärgiga.

Ühte neist kutsuti mind loengut pidama — vaielust usu üle.

Määrasin teemiks: „Kas võime elada Kristuseta?“ Lähenedes hoonetele, nägin seal rahvahulga ja isegi politseinikke — suur osa kuulajaid ei mahtunud saali. Trepp oli täis kiilutud. Kuidagi viisi pääsesin tagaukse kaudu saalini. Mu saatja koputas uksele: „Lase sisse, Filimonõtš tuli...“

Rahva seast kuuldus: „Mis Filimonõtš seal veel! Kaks tundi seisame siin... Asu järjekorda...“

Kui selgus, et saabunud on lektor, muutus nurisemine sõbralikuks naeruks.

Mõne aja pärast kordasin loengu ülikooli suures saalis. Saal, mis mahutas 700 inimest, oli täis, kuigi sisseminek oli maksustatud. Ses loengus pöördusin valitsuse poole ja ütlesin umbes nii: „Ei ole valitsuse-esindajate asi propageerida ateismi. Ta olgu erapooletu ka kiriku lahutamise asjus riigist.“

Taaveti lauludes mainitud „öel“ mõtleb vaid südames: „ei ole Jumalat.“ Ent meie ateistid kuulutavad seda tänavail ja platsidel.

Ometi võib ateist ka südames öelda vaid seda, et ei ole Jumalat tema läbielamuses, tema hinges. Ei ole tal aga mingit, ei loogilist ega moraalset õigust kinnitada, et puudub Jumal ka teiste läbielamuses, elus üldse. Avalik väide, et ei ole Jumalat, on kuritegevus, vale. Te võtate rahval usu Jumalasse, sellega rikute rahva hinge, raiute maha oksa, millel ise istute, ja uuristate alused samal seltskondlikul ideaalil, millist kuulutate, — sellega kiirustate sotsialismi langemist Venes.“

Läbirääkimistes öeldi mulle, et „Kommunismi aabits ja üldse ateistlik propaganda ei ole valitsuse, vaid kommunistliku partei töö.“

Lõppes loeng. Ootasime kahe sõbraga, kuni rahvas valgus laiali. Meile lähenes isik sõjaväelase riietuses ja küsis mult: „Seltsimees lektor, kuidas saite loa seks loenguks? On ta teil?“ Mu sõber näitas talle politsei paberit. — „Teil tuleb ilmuda seletusteandmisele.“ — „Kuhu?“ küsisin ma. — „Samal lähedal...“ Läksime. Mu sõber avaldas protesti ja küsis sõdurilt: „On teil tokumenti, mis õigustab meie arreteerimist?“ — „Siin on tokument,“ vastas ärritatult sõdur ja tõmbas revolvri taskust. „Minge ees!“ (seni käisime ta järel).

Oli selge, et meid viiakse kohtu ette.

Astusime kantseleisse. Sügavas tugitoolis hoo-

Issand hüüdis.

Issand hüüdis —
ja ma tulin . . .

Läbi võitluste palavate,
läbi leekide valusate —
ma tulin.

Issand hüüdis
ja ma tulin . . .
üle vahuselt mässava vee.

Kuigi eel ootas okkane tee —
ma tulin.

Läbi sõprade naeru ja pilke,
läbi põrguväe lõukoorte kilke —
ma tulin.

Läbi pattude õudsete ööde,
läbi kahtluste uduste vööde —
ma tulin.

Issand hüüdis —
ja ma tulin.

—25.

letult istus noormees, punane müts peas. Ta viskas pea selga ja ütles naerdes: „Ahaa, töite peamehe! Ütelge, seltsimees, kas te tõesti usute, et on Jumal?“

— „Imestan, et teie seda ei usu,“ vastasin.

Laua ääres seisis poisike, arvata 18-aastane, punane täht mütsi ees. Järsult algas ta pealetungi: „See kõik on ebausku!... On vaid loodus... Päike, kuu, tähed... Mingit Jumalat ei ole.“ — „Sõber, päikest, kuud ja tähti uskusid meie esivanemad, ent meie usume Teda, kes on neid loonud,“ vastasin talle.

Sohval istus veel keegi tšeka liikmeist, kes jälgis hoolega kõnelust. Ta pööras noormehe poole: „Noh, kuule! Ma ka ei usu Jumalat, siiski nii poleks ma julgenud tasta rääkida kui sina. Seltsimees õpetaja on seda küsimust uurinud, sa mõistad sest vähe!“

Meile anti täita „arestileht“ (kus, millal arreteeritud jne.).

Ilmus isik mustas tsiviilis, näiliselt, meie äraandja.

„Milles süüdistate M-it?“ küsis punamütsikandja.

„Kihutustöös Nõukogude-valitsuse vastu.“ — Küsisin talt:

„Aga teie, kodanik, kuulsite terve loengu?“

— „Ei, see pole ka tähtis. Te eksitasite rahvast evangeeliumikuulutamisega, ometi on evangeelium papipide välja mõeldud.“ —

„Kas olete evangeeliumi lugenud?“ —

„Muidugi, olen! Isegi

kreeka keeli.“ — „Kreeka keeli?“ Minus ärkas pedagoogi vaim. „Noh, õelge siis, kuidas algab kreekakeelne Johanne evangeelium?“ Katsealune eemaldus kirudes ja laskus sohvale, kuna seltsimeestelt kajas sõbralik naer.

Ülem naljatas minuga.

— „Kas loeng väsitas, seltsimees?“

— „Jah, väsitas, kurk kuivab. Laske teemasin üles panna.“

— „Teemasin... ha-haa! Ka seda võib. Jaan, mine keldrisse. Seal istub tüdruk, ütle, et paneks teemasina üles.“

Teed me ei oodanud. Meid anti vangivahi korraldusse, ja läksime kuulsasse keldrisse.

See oli väike pime ruum, mis olnud keskkütte ajal puude panipaigaks. Väikesed tänavapoolsed aknad olid laudadega kinni löödud. Ruumi valgustas elektrilambike. Eesruumis istusid relvastunud vahimadjaarid. Astusime sisse. Laudpõrandal lebas umbes 15 inimest. Padjaks oli igäihel puuhalg. „Kristus on üles tõusnud!“ ütles üks mu sõber (Ülestõusmispühad olid vast möödunud). Ei mingit

vastust. Ent kõik vaatasid meie poole. „Mispärast tulite siia?“ Me jutustasime.

Ruumis valitses ärevus. Keegi kahvatu kodanik käis seal kiirel sammul edasi-tagasi, nagu loom puuris. „Mis sa jooksed?“ küsiti talt. — „Laine eest! Parem juba kiiremalt seinale!“

Aeg oli ärev. Linn asus sõjapiirkonnas. Oli maksev ebaharilik kord. Keegi preili sattus vangi vaid sellepärast, et luges vagunis ajakirja, milles humoristlikud palad Leninilt. Ta kuulis mu nime. „Martsinkovski? Vaat', juhus. Sõitsin Moskvast, otsisin teid. Teie vend, kellega koos teenin Moskva pangas, palus mind teile üle anda, et ta söidab ära.“

Oli öö. Unised madjaarid jõid musta kohvi. Läksime nende juure kotta.

Nad pakkusid ka meile kohvi ja leiba. Alustasin juttu vahiga, kes seisis uksele. Meeleldi jutustas mulle omast kodumaast ja sugulasist, kelledest ju ammu lahus.

Sügav öö...

Laudpõrandal lebasid inimesed padjaks puuhalg...

Lugesime kolmekesi evangeeliumi, palvetasime vaikselt.

Heitsin pikali, toetades pea halule. Palju mõtteid kuhjus mu hinge. Tuli meelde ema, Moskva... Hakkas endast kahju.

Auto peatus. Saabus keegi. Võib-olla seks, et viia Korovji saarele (Seal toimetati mahalaskmist). Avaneb uks. Kutsutakse üht mu sõpra. Siis teine.

Alles kella üheteistkümne ajal kutsuti mind, selgus — juurdlusele.

— „Teie agiteerisite valitsuse vastu?“

— „Ei... Ma rääkisin ateismi vastu, näidates ta hävitavat mõju, ja kinnitasin, et ei ole valitsuse asi teha tegemist jumalavastase kihutusrööga.“ — „Teie olete vabad!“ öeldi mu sõpradele.

— „Aga M.“ küsis üks neist. „Kui ei vabastata teda, ei lähe ka meie.“

— „Ka tema läheb — ainult allkirjaga.“

— „Millisega?“ küsisin ma. — „Et te ei välju Samaarast ja ilmute esimesel nõudmisel tšeka ette.“ „Loenguid pidada võin?“ — „Võite.“

Andsin allkirja. Väljas tervitasid meid õhk ja päike. Milline õnn veel elada siin maal, veel näha sugulasi ja sõpra ja jagada jällenagemisrõõmu!

Kord kohtasin tänaval tšeka agenti, kelle ülesandel mind arreteeriti. Teretasin teda. Ta vastas segase naeratusega näol. Noomisin teda ta oskamatu pärast lahutada usku poliitikast.

Nädal pärast vangistamist (s. o. 18. mail 1919) pidin kordama loengut (ju kolmandat korda), sest oli varemini teatatud ja piletid viimseni müüdnud. Jälle oli saal täis. Olid tulnud paljud kommunistid,

ka tähtsamaid tegelasi. Ateist „vend Anatoli“ oli vastuvaidlejate seas. Pärast loengut ütles keegi suurem mees, kommunist L.: „Siin pole ju midagi valitsuse vastu.“ Nii õigustus tšeka ees uurija teguviisi, kes laskis mu vabaks.

Sellele loengule tulin haigena, kõrgendatud temperatuuriga; vaheajal istusin jõuetuses kulisid taga. Teise poole ettekandmiseks kogusin viimase jõu. Jumal aitas; kui olin kõnetoolis, ei märganud keegi mu füüsilist seisukorda.

Koju minnes puhkasin sageli majatreppidel. Siis heitsin voodisse — selgus, et on soetõbi raskel kujul: organism võitles surmaga.

Jumala abiga tervenesisin.

Mu haiguse ajal oli täidesaatva komitee liige K. pidanud loengu mu teemile: „Kas võime elada Kristusetä?“

Isa silma all.

Lõbusalt juteldes ruttasid nad läbi aia. Oli ju nii hea jälle koos olla ja üksteisega elamusi jagada. Veerev päike õhtutaevas oli üsna mures nende pärast, sest hoolimata lähenevast pimedusest läksid nad ikka kaugemale ja kaugemale. Vahete vahel seisatasid, hingasid sügavalt, tahtes neelata palju sellest lõhnavast värskusest, imetlesid lillede ilu, suurte puude mehisust ja aia uhket sisseseadet.

„Tore, tore on olla vaba!“ sõnas üks kui teine vaheldumisi. „Jah, sest saadik, kui andsin elu Issanda juhtida, olen nautinud vabadust.“

„Mis, see on ju männimets! Pikad saledad vaikivad männid, all kanarbik ja vähemad põõsad.“ Üllatunult seisatusid jälle rändurid. „Mulle tuletab see meele kasemetsa.“ „Oi, siin on tõesti ilus! Puhkame veidi.“

Midagi nii väga võluv oli selles metsatukas. Õhtu hämaruses oli nii vaikne salapärane, nii omapäraselt veetlev ja pühalik. Küsides vaatasid nad üksteisele otsa, siis põlvitasid . . . Vajuv päike piilus vargsi puie vahelt, rõõmustavalt naeratas siis, ja vajus lääne. Vist tegi see elatanud päikeselegi head meelt — Jumalas lõpevad kõik igatsused — mõnigi loobumissilmapilk oli veel värskelt meeles, ja rinnus uitasid valu pisted, kuid sügavamal hingepõhjas oli suur rahuldus ja õnnelikkus.

Ilusamaks muutus Kolgata sel hetkel ning tugev igatsus ülevase kodu järgi . . .

On kaunis hilja, kuid ta harilikult sõitis ju tagasi viimase omnibusiga. Nii ootab siis rahulikult ristteel, mõtted keerlevad veel ilusa puhkepäeva ümber, mille veetnud siin suvituslinnas. Nähes, et omnibus viibib, palub ta saatma tulnud sõpru tagasi pöördma, mida viimased ka teevad teatud põhjusel. Varsti tulebki omnibus, kuid oh, ei peatu täna. Liig palju sõitjaid. On pühade aeg. Kahjuks polnud ta sellega arvestanud. Mis nüüd? Nõutult vaatab ta enda ümber. On juba päris pime ja ta on umbes 2 km. linnast eemal. Vast

Lugesin kirjelduse lehes. Lektor rääkis, et võime just Kristusetä elada, ei või aga elada Temaga, sest ta õpetus on kättesaamatu ja igal juhul vananenud.

Mõne aja pärast levis Samaaras teade kahest enesetapmisest: kaks kommunisti võtsid oma elu joomise ja riigi raha raiskamise pärast.

Üks neist oligi mainitud lektor K.

Võite endale ette kujutada, millist mõju avaldas see Samaara elanikele. Ei kirjuta ma sest faktist seks, et visata etteheitekive traagiliselt-hukkunu hauale. Ent see surm on igatahes kurb tõendus, et ei ole „usk oopiumiks rahvale,“ just usu kõrvaldamisel otsib rahvas mürki, et lüüa hinge tühjust ja väsimust. Usuta inimene raiskab ühiskonna raha ja oma enda elu, sest tal puudub moraalne tugi ja usk elu mõttesse.

on seal mõni hiline rong. Ruttu jaama poole. Ärevas meeleolus kiirustab ta samme. „Mis siis, kui tagasi sõita ei saa? Ei, ma pean täna tagasi saama, sest homme enne kella 7 homm. ootavad mind kohustused.“ Jaamas selgub, et viimane rong on ära sõitnud. Ärevalt jookseb ta ringi, otsides väljapääsuteed. Vahepeal on kell juba 11 ö. Inimesed tänavail harvenevad ning Lihhi rändas paki ja lillekimbuga — tõmbas tähele panu. Lähenevad autojuhid abi pakkudes. Raha puudusel on ta õnneks sunnitud ära ütleva.

Vaene, kodutu rändur, kuhu läheb ta ööseks? Õudne tunne hinges, hulgub ta mööda tühje tänavaid. Koledasti piinab ka teadmine, et ei saa täita omi kohustusi järgmisel hommikul. Praegu meelt ära heites jääb ta seisma.

Ümber on pime ja tühi. Inimene ei liigu enam. — „Isa silm sind näeb ja varjab päeval, ööl.“ — Eks ole ta varemgi neid sõnu kuulnud! Ja vaikseks jääb haigus, kaob hirm ning õudus.

Jah, Isa nägi ja keelas inimesi talle haiget teha.

„Tore! Täna olen viimast ööd tööl. Hommiku kella üheksase rongiga sõidan puhkusele.“ Nii juubeldades sammus haigeravitseja jaoskonna poole. Viimased kolm kuud olid olnud väsitavad. Et ta vanema ravitseja kohustusi pidi täitma, oli ta elamustes nii palju uut olnud. Tõesti vastutustunne oli teda päris ära väsitanud. Ka mõned kurvad juhused olid mõjunud kurnavalt. Ühe sõnaga puhkus oli väga teretulemas.

Too viimane öö on mul üks unustamata elamus. Ei suuda küllalt tänada Isa hoidvat armu. —

Umbes kella pool kahe paigu hommikul, kui mu kaasravitseja just einele oli läinud, plahvatas vannitoas tuli lahti. Olin ükski 50 haigega, kes teadmatuses magasid, aimamata, et surm neid varitses. See jaoskond on maja, keskmisel korral ja kergesti oleks tuli võinud hävitada 150 haiget. Ehmusin väga, kui leidsin, et kogu vannituba leekides seisis ja ka leegid üle mu käte ronisid.

Püüdsin sumbutada leeke vaipadega kinnikatmise teel, kuid asjata — helistasin abi järgi.

Tuli abi. Kustutasid tule, aga ei kustutanud tagajärgi. Küll aga kadus puhkusele sõidu meeleolu.

Oli möödas öö. Hommik tundmatu tõi ootamata elamusi.

Rõõmustan, et Isa kõik nägi.

*

Dr. Torrey kõne Blankenburgi konverentsil 1905.

Kui mina oma esimeses kohas õpetajana elutsesin, katkusin ma ühel päeval üht jutlust ette valmistada. Oma kirjutuslaua ääres istudes ning mõeldes oma kirjatükile, hüüdis seespidine hääl: „Mine siia ligemasse wõõrastemajja ja räägi seal hingedele Kristusest.“ Aga mina ütlesin iseenes: „Selleks ei ole mina haritud. Jutlusti ette valmistada — see on minu töö!“

Aga see hääl pidas mind ikka kinni ja ütles manitšedes: „Mine sinna wõõrastemajja!“ Ma nihutasin oma raamatu kõrwale, wõtsin kübara, jooksin uulitsal edasi ja astusin wõõrastemajja sisse. Mehed istusid laua ümber ja mängisid kaarte. Ma ütlesin: „Mehehed, ma palun, laske oma kaardid seista! Mina olen siia tulnud teiega Jumalat paluma!“ Mehed ehmusid; nad jätsid mängu seisma. Aga mina ise olin enam ehmunud kui nemad. Mina heitsin põlvilt maha ja palusin nende eest Jumalat. Pärast palwet rääkisin neile weel Isandast, tulewaseft kohtust ja igawesest elust.

Mõni päew hiljem läksin ma ühest teisest wõõrastemajast, mis esimesega lähestikku seisid — mööda, ja tahtsin sisse astuda. Aga seal ukse wahel seists üks kurja näoga mees ja ütles wihaselt: „Ma olen kuulnud, et teie olete hiljuti ühes kaupluses sees käinud, ja olete seal palunud. Eks minu kauplus ole niisama hea kui see teinegi?“ — „Jah, tõesti,“ ütlesin mina. „Ma tulen sedamait sisse. Siin taewa all ei ole üht wõõrastemaja, ei üht hotelli, ei üht kaubaruumi, ei ole ka üht wabrikut, ei mingit nurka langenud rahwa seas, kus meie waimulikku tööd ei tohiks toimetada. Meie ees peab kõik lahti ja waba olema.“

On olnud heledaid päikesepaistelisi päevi, on olnud külmi sajuseid öid, on puhunud tormiseid tuuli.

On olnud yalu — on olnud rõõmu.

29. okt. Bradford.

L. Hammer

See wiga on nii sagedasti meie jutlustis, et meie midagi ei sihi, siis meie ei saa ka midagi! Meie ei wõta Jumala juust sõnu, ei pane Püha Waimu häält tähele, teeme oma waimuga tööd, käime oma pea ja mõtete järele, — siis ei ole ka imeks panna, kui meie töö ei ole õnnistatud, ei kanna wilja ega saada kasu.

Kui mina armuõpetust kuulutan, siis räägin ma üldse kõigele rahwale, aga kui ma kellegagi üksikult räägin, siis räägin ma temale südamesse.

Ühel päewal astus keegi kõrgemast seisusest mees, jumalafalgaja, — Chicago, meie kirikusse. Ta oli inimene, kes püüdis waielda ikka jügamamaist ja kõrgemast usuasjadest. Aga Jumalaga iga päew elada, sellest elust ei teadnud ta midagi! Kui ma nüüd ühel hommikul nägin teda kiriku uksest sisse astumas, siis rõõmustusin ja ütlesin endamisi: „Täna pean ma sellele mehele rääkima.“ Kui ma pisut aega olin rääkinud, waatasin ma sinna, kus tema istus, ja ma nägin, et see kuulutus tema südames head tööd tegi. Aga kui jutlus oli möödas, tuli ta minu juure, hõõrus käsi ja ütles: „Mina olen täna 8 inglise penikoorma kaugufelt Teid kuulama tulnud ja ma olen ka täna seda kasu siin maitzenud.“

Sellest on siis näha, et kui Püha Waim sind käsib kirikus wõi palwemajas suure rahwahulga ees üksikult ühele inimesele jutlust welda, siis tee seda ja see saab kasu. Ka mine, kui Püha Waim sind käsib, — kohe, olgu see kõrts, olgu see hulga inimeste juure wõi üksikult; — kui sa Kristuse Jeesuse were wäes lähed — siis saab see rohket kasu.

„Kr. per.-leht“.

Hädaohklik tee ülewal Alpide harjal.

Mis oled sa teinud „Noorte Elu“ lewitamiseks? Kogu talle aastatellijaid!

Muljeid 5. rajariikide C. E. noorte konverentsilt.

haruldane noorfookoosolek.

Pärast õhtusööki on kl. 8 osadusjaalis korraldatud äratus-foosolek noorile. Rahvast on kuhjunud sisse viimse võimaluseni. Saal kui ta rõhub on täis. Ühe poolt aknad avatakse pärami, et ka õues olivad kuuleksid. Pärast foosolekut laane kuulda, et fogu õu olewat täis olnud, ja ta tänawale ulatunud. Üleval kooridel aga palaw kui saunas ja inimesed pea minestamas.

Sarnases seisukorras, pealegi kawa juures, mis sisaldas terve rea koorilaule, küll läti-, küll saksa- ja leedukeeli, siis mängutoori etteanded, Uttila soolod, Aruwaldi ja Koljo duett jne. oli karta foosoleku pikalevenimist ja ebaõnnestumist. Ja siis mõelda veel sellele, et üks kõnelejaist, nimelt w. Mikkonen pidi kõnelema kahe tõlgi läbi. Nii mõnegi südamest tõusis aga ärras palwe Jumala poole õnnistuste pärast. Ja imeilul wiisil wõttiski Jumala Waim juhtimise oma kätte, elustades kõnelejaid ja lauljaid.

Dp. Schürmann kõneleb ap. Pauluse sõna üle: „Arka üles!“ Kõne lühike, tabawate näidetega ja mõjuv. Ja kui Mikkonen lihtsalt oma kahe tõlgi läbi kõneleb Jumala armukutsumisest, ei junda paljud pisaraid hoida, waid nutawad oma pattu tundes. Samuti ka Veieri lõppõne ei ole mõjuta.

On tunda, et Jumala Waim on saanud oma töö teha. Korraldatakse järelefoosolek, mida juhatab Schürmann, ja rõõmuga näeme, kuid sinna jääb umbes paarkümme inimest, kes murtud südamega otsewad armu Päästjalt. Hilja õõni jatkeb. Rõõm täidab hinge, et Jssand on ärkamijega õnnistanud konverentsi.

Teisipäew.

Hommikus esialwetusel käsitab Veier ainet Jumala sõna kool, mis aja puudusel jäi ära pühapäewasel foosolekul. Seegi kõne õpetlik, huwitaw usklikele.

Kell 10 algab foosolek, milles läbirääkimisi peetakse tähtsast aineist:

Õpetawaid näüdisaja küsimusi, eraldi C. E. töö seisukohalt. Juhatab ja sissejuhatawa kõne peab Kabe. „Elame teises ajas kui aastaid warem. On määrgata aja waimu mõju, mis awaldub: 1) moes — poisid pea, liig lühike kleit, mis esijoones filmatorawad, 2) sport — mitmed kunstlikud noorte organiatsioonid on muutunud lihtsalt sportiringideks. 3) noorte wendade ja õdede waheline sõbrustamine, mis wõib ära rikkuda waimuelu, 4) perekonnaelu küsimus ja wiimaks 5) töötamine Jssandale, — mil wiisil.“

Läbirääkimisist wõetakse elawalt osa ja pärast veel oli juhtivate wendadega omawaheline fooswiibimine, kus puudutati põhjalikumalt mainitud punkte. Saha ringkonnad on wõtnud selles dieti kaine seisutoga.

Pärastlõunasel foosolekul on käsitamisel wiimane järele teemist, nimelt „Jumalataustawa noorfoo auklõttus“. Siin kõneleb Veier esimehena „Jeesuse Kristuse peale mõtle misest“. Tõonitab, kui tähtis on meeles pidada Jeesust. Kui jumatanunnil peaks lõik muu uuunema, siis Jeesus mitte.

„Wõitlejad igawese elu pärast“ — Schürmann. „Jumal ei taha sõda, waid saatana sünnitus on see. Kuid Kristuse omadena tuleb meil sõbida. Wõime sõbida aga ka wale wiisil, nagu Saulus enne Tamasuse teefonda. Meie südameatunnistus on kui kell. See wõib wäga täpselt käia, kuid seal juures walesti nagu Saulusel. Wiimane omas wäga hea südameatunnistuse, kuid oma isaat warierist walesti teatud ja veel enam kamaalielust. See oli kell, mis oli järele jäänud. Mesias oli tulnud, kuid Saulus ootas veel Mesiasat. Tamasuse teel ja pärast veel Ananiasse kaudu seati ta Meistri dieti. Seistajast wõitles see mees kui riikitel Jssanda eest, üles näidates suurt kannatlikkust. Wõitlus käib patu wastu, selle juures ta ka ial ihmud ja saatana enda wastu. Selles mõttes on digustatud ka demonitratfioonid ja rongkäigud kui pealetung saatana tantsidele.“

Lihäs sõdimine on hirmus, Kristuse pärast auline.“

Pärast õhtusööki on

lõppfoosolek St. Johannese kirikus,

sest kitsaks on jäänud osadusruumid rahwahulgale. Siawõtt taas rohkearwuline. Esinewad laulukoorid ja kitarrikoos (meil mõnel pool ei lubata isegi palwelais- kitarrikoori esineda!) Soolo

laulab w. Uttila ja õ. Aruwald Koljoga laulawad duetti. Kõnelewad Kabe, Schürmann ja Koljo. Kõned mõjuwad. On lahtumise haaraw meeleolu. Kindralsuperintendent ütleb omalt poolt tänu tõigile osawõtjatele ja soowib taawõtta Meemeliist lahtudes parimaid mälestusi ning Jumala õnnistusi. Foosoleku juhi puuduliku teadaande tõttu aga nurjub järelefoosolek. Kindlasti oli sellelgi mõnigi haawatud Jumala sõna mõõgast.

Kesküädalaks on korraldatud

wäljasõit Schwarzorti

laewaga möõda Kurisches Nehrungi, mis on sügawale maasse tungiw laht. Toredal uuel laewal sõidame umbes tund aega ja olemegi päral. Paik kena randküla, kuhu sõidawad suwitama enamuses Meemeli inimesed, kuid ka wälismaalased. Küla on ümbritsetud ilusa männi- ja kuusemetsaga. Maastik küllik. Kohapealised elanikud kalurid.

Sammume läbi ilusa metsa, kuni jõuame kannile paigale, mida ringis piirawad puud ja küntad. Siin peab Schürmann hommikuse piiblitunni Taaweti 1. laulust. Sellejärele nimatse maariba läbi metsade teine poole Läänemere kaldale, kus asub jupelrand. Siin ferfiwad üles liiwamäed, mõned mitmekümme meetri kõrgused. On tuult ja meri ajab smaragdrohelist laineid kaldale. Me mõned wenuad eemaldume ja läheme suprema. Siis sammume tagasi lõunale, mis tellitud ühes söögimajas.

Lõuna järele on võimalus puhata metsa all. Käime pärastpoole mõnelele wenuad wäikeste lihtsast küllakirikust, kus Uttila laulab mõned laulud, ja wõisime weeta ilusa palwestilmapiigu. Et igawiku teetäijaina wõtta nut jõudu kitsalt teel. Kirik on päewad läbi awatud ja igawits wõib siia tulla palwetele ja seba võimalust kasutawadki mitmed. Jlus komme.

Pärast lohwijoomisist algabki tagasiõidit. Laew, mis wahapeal oli ära käinud Kõnigsbergi all, wiib meid taas tagasi Wauludega läheme. Surew päike wajuw metsade taha. Waiknub tuuled ja waiksel weepinnal kumab ehapurpur. Sõitab laew teed omale täie rinnaga surudes edasi. Sünniwad lained laewateel ja surewad kaldale saabudes. Sarnasel momendil tunneb hing elu salapäraist mõtet sügawamalt kui muudu. Näed end waid reijijana kaduwufe maal. Furjetad laewal, wahest läbistades tormi wapustawaid, siis jälle haarawad sind õhtuwaitufe wõlud. Kuid laew liigub edasi — edasi — sadama poole.

On hämar, kui oleme sadamas. „Oleme ilmaist läbi rännanud...“ tõlab laul hämaruses ja marfiwad noored lipu all tagasi. Me mõned wenuad nãhes teedãres inglise kiriku walgustatud, läheme sisse waatama. Peetakse satsakeelset piiblitundi. Usklikud koos. Jutlustaja seletab eestpalwete wãest.

Õhtu hilja oleme veel koos konverentsi ruumis ja ütleb iga maa esindaja oma tänu Meemeli sõpradele ja awaldab konverentsi muljeid. Wend Freimann Lãisist ütleb, et tema arusaamiste järele on need konverentsid aast-aastalt paremaks muutunud. See siin tõige parem. Tähendab — Jssand on meiega ja tahab meid õnnistada ja seba töõd edasi wiia, mis ta alustanud.

Jãrgmine päew tuleb meil soomlastil, eestlastil ja lãtlastil veel weeta Meemelis, sest meie rong lähõb alles õhtu.

hommikune palwetund, mis kroonis terwet konverentsi.

Jssanda Waim tunduwalt ligi. Sulawad rahwaste wahõd. Igawits tänab ja palub omal keelel Jssandat ja palujaid on paljud. Walatakse õhtamisi ja filmawett Jssanda ette. On auline tund, millist harwa läbi elab. Ja mitmed tunnewad, et see palwetund kroonis terwet konverentsi.

Wahapealset aega kasutame veel ostude tegemiseks, kellel selleks võimalust. Wend Mikkoneniga käime veel waatamas suruõnda. Jlus paik. Palju elupuid on siia istutatud. On juhõus nõõga ka katoliiklist matust, mida me kumbki warem pole näinud. Awatud harale kantakse lapse kirsi, lähemate omaste ja sõprade saatel. Seal on kellegi sõjawõelase umbes 10-aastane laps. Sõjawõepreester toimetab matmist. Panõb endale preestriõrõbed, musta mungakõue ning sellele walge pihõifi, pãhe mitmekandilise musta mütsi. Siis wõtab wãikeste raamatu ja asetub puurõrgi juure. Lõhõitões lehti, kuna huuled selle juures liiguwad. Arwan, et õstõb kõõast laulu, kuid milleks liiguwad huuled?

Wahpeal aga awatasse kirsi ja asetatakse ristilöödu kuu lapse rinnale. Taas kaan kiristule lahkunuga. Ema nõrke waludes kaotusest ei juuda enam waatama minna wiimajaks oma last. Põlwili maas oigab ta palweõnu, mida litjub wälja sügaw kaotuswalu.

Kirsi lastasse hauda. Preester wõtab pintslit. Poiss toob ta jumadaniist pudeli pähitsetud weega, mida enne pinslile ja siis kolm korda kiristule riputab preester. See kõik. Müüid selgub, et preester oli enne waid palweid fosistunud. Ei mingit laulu, ei mingit troostijõna, kõik sünnib tummalt. Aga walud purewad leinajat noort ema, kes wiimaks nõrkeb ja minestab ahastuses. Antasse juua wett, kuni taas toibub.

Kui wäste ja muljuw on surma käsi! Müüid on haud kiini. Künkale tehakse ristimärk ja asetatakse pool wiimases pärjades. Siis lahkuwad inimesed haualt. Kõik see tegevus kestis waid umbes 10 minutit.

Ündne tunne jäi hinge, ära sammudes tollest paigast. Kaduwus. Eku traagika. Sünnitus ja surmawalud. Ja lõpuks jurnud wormid kiriklitud, mis ei juuda tuua wähematki lohutust waewatud südamele. Ah, kole, kui me elus pole paistmas elupäiteist Kristust! Tühipärajuste tühipärajus siis kõik wormid kõige pähalikumadki. . . Kalgata töö matab oma alla aga surmaõudusjed ja haushirmud. Sealte särab lootus ja walguus.

Dhtuwarjude tihenedes sammume wakkali poole. Rakuwad piike kargatusjed pürutawad woolama wihma mustadest pilwdest. Walged nooled sähwiwad hämaruses. Need on Jumala nooled, ilmutawad suure Looja wäge.

Wiimati rongid. Wäljas, wiimasajus seisawad me saatjad hull noori kaaswõitlejaid. Wiimased laulud ja soowid. Rahju neil, rahju meil, kuid lahkuma peab. Olme mõndapidi armastust ofaks saanud, see on meie südameid kõitnud.

Wistab rong ja hakkab liikuma. Lehwiwad taskurätid ja kaowad. Saabume õõse. Jumalaga, Meemel! Ünnistagu Jsa kalleid kaaswõitlejaid Leedus!

Hommuul taas

Kiias.

Päewal on wõimalus käia waatamas uut suruuaeda. Nii loodusepärane ja lihtne siin kõrguse sirutawate määndide all. Maetud siia wõrdlemisi wähe, seepärast ei tuletagi nagu suruuaeda meelde. Käime Meierowiçi ja president Tshakste haubadel, waatame Landeswehri purustatud mälestusammast, mille pärafi suur kära Lätis. Siis ruttame koju.

Õhtul koosolek Sinises Kistis.

Rahwaft rohkem kui esimene kord. Saame siingi Jumala ligiõli õnnistusi läbi elada. Sõna mõjub, inimesed kuulewad piirajamisi sõna. Kõnelewad Kõljo, Sint ja Wittonen. Kui nii edasi pidada, wõiks loota äärmist — on mõnede õtjus. Kuid meil on tiire, kuigi heameelega oleksime weel teenimas sõnaga. Rong ei wota. Rauem peatuda pole aega.

Jama saatma tulewad noored. Weel soojad käepigistused ja kaome filmapiirid. Ütlewad kõigile sõpradele Geestis weel parimaid terwitusi. Attila sõitis hommuul tohe lemmutiga edasi Soome. Tund tunnil lähineb Geesti piir, kui wurab rong ahkides edasi läbi õõ — kodumaa poole.

Teile, kallid kaaswõitlejad, soojemad terwitused nende ridadega kõigilt sõpradelt Leedus, Lätist ja mujalt. Ja terwitades soowime nad, et wõitleksime edasi waimustatult ja püüaksite teha tööd enne õõ tuletut.

Sellega olen täitnud oma ülesande.

P. Sint.

Mida meie wõlgneme Egiptusele?

Apostel Paulusele oli armuõpetuse kuulutamine pühalik kohustus, mingisugune auwõlg, mida ta oli sunnitud täitma, wõlg, millest polnud pääsemist. See polnud mitte ainult huwiasi wõi et oma waba aega mööda saata. „Mina olen wõlglane,“ ütleb Paulus Rooma 1:14; ja teises kohas ta kirjutab: „Sest see on mulle seatud, et ma pean seda tegema, aga häda mulle, kui ma armuõpetust ei kuuluta.“ Rõnda kihutas ap. Paulust kohustusõnne tolleaegse Rooma maailma wastu, ning Paulus pühendas kõik oma aja ja jõu, et tasuda seda wõlga.

Ja on olemas ka meil tänapäew põhjused, et peaksite olemas mitte wähem teadlikud oma wõlas Egiptuse wastu. Meie olme Egiptuse wõlglastes juba ükfi sellepärafi, et ta on annud rohkem kui teised maad lähedas Jdas meie kirjutatud Jumala sõna. Kõige pealt tuletame meele, et meie wõlgneme Egiptusele Markuse ewangeeliumi. Üskumiswäärne traditsioon teatab meile, et püha Markus, peale oma lahkuminekut Paulusega, läks alla misjonärina paganlisse Egiptusse ja seal, Beetrise abiga, ta kirjutas selle maa jaoks meile tuntud Markuse ewangeeliumi. Püha Markuse suusõnaline elaw tunnistus lõppes tema märtrisurmaga Aleksandrias, kuid ewangeeliumis elab edasi tema kuulutus.

Terwes uues testamendis on wähemalt 3 kõige ustawamat ja wanemat kreeka alguskeelset käsitirja, teadlaste ühise õtjuse järele, pärit Aleksandriast. Teiste sõnadega, weel üks põhjus meie wõlaks Egiptuse wastu. On ka huwitaw tuletada meele, et üks nendest käsitirjadest pole mitte ainult toodud päewawalgele Aleksandria kooli poolt, waid see leiti ka üles Egiptuse territooriumil, Siinai lähedal, siit ka ta nimi

Sinaiticus. Hiljem püha Katarina kloostri raamatukogu, Siinai juures, muretsees weel teise suure waranduse uue testamendi siiriakeelse tõlke näol, pärit teisest sajandist; teiste sõnadega, weel kaksjada aastat wanema kui Sinaiticus. Millise huwiga loeti seda wana käsitirja ja wõrdeldi teda hilisemate kreeka manuskriptidega! Millist uut usalubust ta aratas meie tänapäewase teksti wastu, kui tehti selgeks, et ta läheb sõna sõnalt ühte selle tekstiga, wäljaarwatud mõned wäikesed ja tähtsusetad teisendid! Kui imestamiswäärt taewane ettenägemine, et Siinai, mis andis maailmale jumalikud käsud, pidi wiimasel sajandil kirjutatud Jumala sõna leiutamise läbi tõendama ewangeeliumit.

Kuid toome weel ühe põhjuse meie wõlale Egiptuse wastu, ühenduses kirjutatud Jumala sõnaga. Mõõdunud sajandi wiimasel pooltel kaewati wälja Egiptuse liiwast, muude imeliste waranduste seas, hiigla hulgad papiirust. Need olid kirjutatud raamatud, kirjad ja teated wanast Egiptusest, suuremalt osalt kreeka keeles, meie kristliku ajaarwamise järgi esimesest sajandist. Selle leutijse täieline tähendus polnud esiteks selge, kuni õpetlastele wiimaks paistis filma nende kreeka keele farnasus uue testamendi omaga. Siis alles saadi aru, et Jumala Waim juhtis Uue Seaduse kirjutajaid, et nad ära heitsid omaaegse, klassilise, kirjanuduskliku kreeka keele, ja kirjutasid oma sõnumeid ning epistleid koduses, lihtsas rahwakeeles. Ja see on meile kinnituseks, et tõlkides tänapäew Jumala sõna araabia rahwakeele haritud keele afemel, meie tegutseme Jumala Püha Waimu juhatus järgi.

Pealegi neis papiirustes, paljud neist lihttrahwa ifitlik kirjawahetus, tulid ette laused, mis farnanesid lausetele, mida tarwitatud uues testamendis, ja nii

oli võimalik mõista mitme uue testamendi sõna täpset tähendust, mille üle, võib olla, hiljuti kaheldi veel.

On selge, Egiptus on pannud meid raske võlakohustuse alla Pühakirja suhtes, ja Jumal on juhtinud meid tajuma seda võlga seltsamalt kujul, viies tagasi neile Jumala sõna. Kuid kui vähe on tehtud meie kohuse täitmiseks võrreldes sellega, mida võiks teha, silmas pidades tarviduse suurus ja võimalust. Egiptuse valitsus teostab järjekindlalt oma haridusplaane ja selle tõttu edeneb lugemisõskus jõudsasti. Sellega luuakse ewangeeliumile teed, ja kui meie tahame tajuda oma võlga Egiptusele, siis on meie otsekohene kohus kristlikku kirjandust saada teed mööda. Kuid kui vähe on seda kirjandust! Tema asemel on aga hulk araabiakeelseid tõlkeid alaväärtuslikust prantsuse kirjandusest ja suur kogu moslemiusulisi teoseid, mida ei võiks nimetada puhtaitaks. Siiski seda vähest, jaal leidumat kristlikku kirjandust lewitatakse agaralt. Traaktaate ka laotatakse laiali, eriti töötegijate poolt, kes omavad mootorrattad või autod. Misjoni ajakirjad „Beshair es Salane“ ja „Misbah al Hayat“ jõuavad teiste kätte posti kaudu. Kuid kui väike nende arv! Aga kirjanduse laialilaotamisest tähtsam on selle valmistus. Näiteks, suurim osa rahvakeelse Jumala sõna tõlkest on tehtud tundidel, mis nagu warastatud teise, tungiva töö kõrwalt. Siis

sõna sõnalt, lause lauselt on tõlge wälja töötatud. Toetudes Püha Waimu juhatusese, uuritakse hoolfasti, et kindlaks teha algkirja täpset wäge ja tähendust, ja palju waewa nähatse otsides wastawat sõna araabia rahvakeele murdes. Mii, wahest, mõnes raskes kirjakohas, jõutakse edasi ainult mõne salmi wõrra peale terve hommiiku kestnud waemarikast tööd. Eriti raske on lugu Raaweti laulude juures, mille kallal praegu töötatakse. Samuti ka traktaatide kirjutamisel peab otsima kõige kohasemat keelt, et kuulutus tungiks moslemi südamesse. Palju palwet ja mõtlemist wajab ka igal kuul araabiakeelsete ajakirjade valmistamine moslemite jaoks, et leheküljed kõidaksid moslemi-lugeja huwi ja ühtlasi saadaksid ärkamist ning õnnistust südamele.

Kuid kui kirjanduse lewitamise taga seisab tähtis valmistamise töö, siis on omakorda valmistamise töö selja taga veel tähtsam tegur — töötegija waimline läbielamine. Jumala sõna seisab kindlasti: „Kes minu sisse usub, selle ihust peawad elawa wee jõed jooksema.“ Ainult niiviisi wõime tajuda endi võlga Egiptusele. Ühineme siis endi wastastikkuses kohustuses Egiptuse wastu, et meie võiks tagasi anda kirjutatud Sõna maale, kes seda meile andis esimesena. Siis kirjutatud Sõna läbi võiks tulla Egiptusele elaw, õndsakstegew Jumala sõna.

Ewa Wühner. †

Põrutaw teade üllatas meid: õde Ewa on surunud! Ei oleks tahtnud uskuda, ja ometi pidi seda uskuma. Alles olime olnud noorte misjoni piiblitunnis Sini-ses Riistis, kus ette loeti uudiseid tööpõllult Egiptusest. Rõõmustawa uudisena seegi oli, et õde Ewa on araanud Araabia keele eksami. Ja paar päewa hiljem see rõhuw teade.

On palju jumalikke saladusi, mida ilmutab alles kord igawene aeg. Palju küsimusi: miks see nii? millele wastab usk: „kõik Jumalast seatud on nii.“

Õde Ewa Wühner on pärit Walgast, enamlaste poolt tapetud õpetaja Wühneri tütar. Tuli juba noorelt põõrmisele, ja õde Aleksandra Bibliku üleskutses Egiptuse misjoni poolt meie noorte keskel leidfid esimeseks Ewa südames wastukaja. Mii sõitis ta 1922 a. 5 aastaks Inglismaale ette valmistama misjoni jaoks moslemide keskel. Tegid läbi halastaja õe kooli ja piiblikooli Londonis. Londonis wiibides üleilmisel C. E.-konverentsil nägin teda ühes teiste piiblikooli õdedega tänawkoosolekut pidamas, kus tunnistas elawalt Arapäästjat.

Peale kooli lõpetamise, wiibis weidi kodumaal, tegi

siin ringreisi ühes Aleksandraga ja sõitsid siis seltfis Egiptusesse 22. sept. 1927. Mii sai ta ainult kaks aastat wiibida Egiptuses, mis kulus peamiselt olude ja keeleõraõppimiseks. Ja nüüd, kus oleks suuremad võimalused olnud töötama hakata, tuli angiina ja murdis maha noore elu. 5. detf. suri ta. Kui imelik!

See süda, mis oli kord kuulnud kisingawat hüüdu moslemite ilmast: Tulge alla ja aidake meid! wõttis wastu kutse ja läks wiima walguft ja elu wett — jah see süda, mis tufus kord õnnetuile moslemidele, puhkab nüüd Egiptuse liiwa all, oodates õndsate ülestõusmist. Ja kuigi ei ehi ta kalnu mõni püramiid, ometi tunneb Isfand omad.

Misuiwa on langenud Egiptuse liiwasesse pinda, et kanda wilja. Miiluse org peab kord weel wiljakandjaks maaks muutuma. Me rõõmustame, et uued walmis on asemele astuma meie õdedest ja täitma tühja koha.

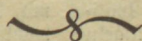
Oleme tänulikud, et saime talt weel kirjelduse Raatfaretist „Jõuluõhtu“ jaoks, mida nüüd igatahes paljud seda suurema huwiga loewad.

Isfand trööstigu leinajaid omakfeid!

B. S.

Ewa Wühner.

Gesfõna.

Tahtsin kirjutada omist kogemustit uues ja wanas Venes. Mõlemi elus ewangeeliumi pärast tohtinud tagasi minna, natada, sest püüdsin igal ajal mulle antud jõudu mõõda Wene rahwale elawat ewangeeliumi kuulutada. Olen tohtinud kogeda, et toetudes waid Jumalafõna wäele wõib teenida nälgimist, inimhingi, ja et jama sõna annab jõudu ja armu, kui wajasin troosti, kui päewad möõdusid wõitlusis ja hädas. Ewangeeliumi kummine Wenest tunnistab elawast uljusust ja wõiduelust, nüüd samuti kui ennegi.

Ei olnud kerge mul jätta 52-aastasena armastatud Wenemaale ja otsida wälismaal uut kodu. Ent nii pidi olema. Mu soow ja palwe on, et need kirjeldused oleksid lugejale tõukeks elada kõiges, ka raskemas olukorras Jesanda Jeejuse truul ja rellikajana. Auhardagu ka raskused, tagasi minna ja wõitlus me oma isikut, siiski tahame nõrku, wõimuid ja komistatuid teeniwast armastuses ja eespalwes aidata ja inimesile delta, et tõsine ühedigustus, wabadus ja wendlus põhjenuwad waid Kristuses. Ei pane me oma elu taalule mõne suure ja ilusa aate eest, ei, meil on tegemist tulewa jumalariigi tõelikkusega!

Wõitlema jumalafogudusega ootan ka mina Jesanda päewa ilmunist prohwet Jesaja 35, 10 järel: „Jehoowa lumaastatud tulewad tagasi ja lähewad Siioni hõistamisega, ja igawene rõõm on nende pea peal; nad saawad kätte lusti ja rõõmu, aga kurbus ja ohkamine põgenewad.“

Lapselõli.

Wanasti oli Lõuna-Wenemaale suur ürgrohtlaan. Kõrge, peaaegu läbi pääsmatu rõhi kattis toredas külluses wiljaritast mustamullamaad, andes rändrahwaste loomadele hea karjamaa. Metstid tatarlased kihutasid seal tuliseil hobusel, tundsid nad ju endid kauguste piiramata isandaina. Sajandeid kestnud wõitlused lõpetasid wiimaks nende wabaduse: wenelased waluutasid mustameremaale. Wõidetud tatarlased jäid küll weel esialgselt oma aulikesse (küladesse), kuid peagi nad lahkusid seniselt kodumaalt ja asusid oma sugurahwa — türklaste juurde.

Katarina II, kelle walitsemisajal teostus rohtlaante wabastamine tatarlastest, kutsus siia Saksa asunikke. Raskete töö ootas neid, kes tulid. Minnikud, kes saabusid suurte lootustega, pealegi julgustatuna ilusasti lubadustest, milliseid aga ei peetud, kogesid rasketeid pettumusi. Ometi muutisid nende wiisadus ja wirtsus lühikesel ajal jookul suuri maa-alasid, ja täna ei näe siin midagi endiseist ürglaanest. Kes sõitis enne sõda Lõuna-Wenemaal, imestas sealset rikust. Warjuriikkad külad, juured, ilusad elamud, ümbritsetud õitswaist aedadest, peaaegu wärskitud mõisad toredate parkidega — see kõik üllatawalt ealdus kofteist, kus asusid waid wenelased. Atrad tuhnikud maad, niidumasinad lõikasid rikkalikku wilja. Lugematul redelwankreil webasid härjad ja hobused wihke koju. Sgas talus laulis perkumasin näbalatewiisi oma ühetoonilist laulu. Kõnnid ja tallid sõlaldasid nimetamiswäärse waranduse. Nii terwisid reisirjat ajumikku oasid.

Ka Dnjepr'i piirkonnas tekkisid ajundused. Maastik ei ole siin tasane, wahelduwad külad ja orud. Wägew jõgi lookeb läbi kaljude, tekitades koske ja karestikke. Ka siin õitses elu ajunduses, kuigi töö oli raskem, ja kaua pidid siin ajunikud kibeda waesusega wõitlema.

Baratowi külas, ühes Zekaterinoslawi kubermangu ajunduses, sündisid ma 1876 aasta aprillikuul. Mu wanemad olid waesed, ent wargad ja aujad. Nad atasid mõisas põllutöid ja said osa lõikusajaagist palgast. Sest waewalt jatkus elamiseks, nii õppisin juba wara puuduist kannatama.

Kui olin kahelja-aastane, asusid mu wanemad ouu mõisa elama. Üheksa-aastajelt wiidi mind kooli. See oli wiis kuusi seitse kilomeetrit eemal külas, ja wihmasel ajal ja talwel oli rasked pikka teed käia. Jäga aga õpetas hobuse, pani mind sellele, ja nüüd kihutasin iga päew läbi laane. Jõudnud kooli, lasin hobusel ühti koju traawida.

Minust sai metsik ja kaswatamata pois. Telistasin kooli-ajundusele elu wabaduses, metsikuid ratsajõite ja seilusti, kilaelu

taltjutamatuist. Ka ei näinud ma ajunduse noorte elus midagi, mis oleks mind paremujele meelitanud. Wõib-olla olid eimesse aastate farmused häwitunud ajunikes jumaliku elu, mis liikunud kord epiitade südames — ma ei tea jeda — igatahes olid meie koguduse waimlikest elust jäänud waid surunud wormid, ka lastekaswatuses puudus Jumala Sõna terwendaw mõju.

Mäletan selgesti üht juhusit, mis jättis muise sügawad jäljed. Ühel päewal kutsus wanaisa kõik omad lapsed koftu, tahtis neile midagi tähtsat teatada, ja mu wanemad wõtsid ka minu taaja.

„Lapsed,“ ütles wanaisa, „mu tütar Katarina ja ta mees on rumalaks jäänud. Nad loewad piiblit hommiikul ja õhtul, ja mul näib, nad tahawad wagade seffa minna.“

Need sõnad wajasid mu hinge. Kuibas oli see koostõlas? Hulluts minna ja waga olla ja piiblit lugeda?

Teisel kooliaastal algas uluõpetus. Kuibas hakkasin kuulama! Jeejus armastab patuseid ja lasti end ristile naelutada, et meid päästa, ja temast ei peaks piiblis lugema? Inmuga lugesin piiblit lugude raamatut, lugesin ja lugesin. Paled õhetasid, ja kui ükski ei näinud, surusin ma tulises waimustuses pilte oma rinnale. Ent ehkki sõna mõjus muise wäga, jain ma ometi samaks meelitsus ja ülekohutseks poisiks, kes walmistas oma wanematele palju südamewalu. Kohisev Dnjepr, orud, metsad ja wõsad meelitasid hulljulgeile seiklusile, olin alati esimine. Ei kartnud ma midagi, rändasin kaugele ringi, tundsin ümbruskonnas iga teed ja rada. Weel kooliajal hakkasin karjasa kaima ja weetsin siis päewi ja öid wäljas wabaduses.

Hädaohtlik oli rohtlaan palawal suwel: lugematud mürgised maod, saageti kuni kolm meetrit pitad, kahistasid kõrges rohkus, ja mu rõõm oli neid äles otsida. Ühekorra leidisin neid huljana hunnituse kofukeerutatuna, ja kofe nägin end madudest tagaetud, sest olin neid nende rahus seganud. Waid waewaga mul õnnestus üht neist surmata ja teisi eemale ajada. Ühel päewal sattusin rännakuil jälle suurde hädaohtu. Ei tea, kuidas see sündis, aga korraga piiras mind kari merejänulisi eluseid. Hüüdsin walju häälega appi ja wehtsin karjasekepiga enese ümber. Mõned lähedalolijad karjased kuulsid mu hädahüüdu, ruttasid sinna ja ajasid loomad minema.

Sageli pidin ta õõsiti wälja lammaste juurde jääma. Armastasin noid öid. Kuu paistis selgelt, lugematud tähed särasid ja kirgasid öötaewas, õht oli puhjas, ja jahedus mõjus warswendawalt pärast päewapalawust. Siis rändasin kaugele, jättes lambad koerte hoolets, ja mu rind paisus taltjutamata wabadusnimastules.

Mõtlen weel täna ühele noist suweõist rohtlaanes. Wenemaal on igal talunikul oma „barstan“, suur maa-ala, millel ta kaswatab oma meloone, kurke, kõrwitsaid ja ka maissi. Need wäljas kaswawad suurepäraliselt, ja eriti armjad on palawail juwekul janukustutawad meloonid. Et neid wäljaspool külasti olewad barstane waraste eest kaitsta, on waht wälja pandud, kes walwab mitut maa-ala korraga. Wäikeses majakeses on õled maha laotud, see on wahile asemeks, ja jõõgi toowad talle lapjed. Ka mind pandi ühel päewal ouu barstani wahiks, olin wäga rõõmus, mudugi oli see kaswawale poisikesele meelitatav ja huwitaw olla nii üksi rohtlaanes. Julgelt asusin majakesse. Kui pimenes, lahkusid töölijed lauldes põbudelt ja siirdusid külla. Istusin maha ukseesisel ja nägin, kuidas tadus taewas wiimane walgustrukma, siin-leal süttis tähke, ja majade tagant tuli kuusiryp pikkamisi nähtawale. Waitspead kiitusid warjudena tajades tuules ja kahsid tee mu ees. Seal — äkki ratastekrikkumine, ta tuleb lähemale ja lähemale. — Mu süda löi tugewasti, kes pidi küll tulema nii hõltsel ööl? Ei aimustki inimhingi mu lähedal. Üks, kaks, kolm wankrit kerksid pimendusest, nad tulid lähemale ja peatusid. Mõned habemikud ronisid wankreilt ja tahtsid hakata walmind wilja lõikama ja koormasle panema. Palaw ja külm käis üle mu ihu, ma kogusin kõik julguse ja kisenasin kõigeft jõust:

„Wõtte kinni, wõtte kinni!“

Õõiti pidid mehed mu peale tormama, siis aga segas neid mu hirmus kisenamine, wist arwasid, et on tegemist paljude wahitõega, ja kihutasid tuhatselja minema. —

Ja, ma armastasin teda, meie rohklaant ta wabadusega, ja ma armastasin Dnjepr, sest ka tema pakkus palju waheldust. Sageli seisin koskede ääres ja waatasin kaua wahutasse wette. Kuis meelitas see! Kord ma ei wõinud kuisatulele wastu panna. Ma wabastasin paadi ja tahtsin koskede juurde sõnda. Kartmatast tüüriin weewoolu poole. Äkki hakkas wesi neeluhohal mu paati keerutama. Sõudsin kõigeft jõust, higi woolas palgelt, ent ma ei saanud ebasft. Warsti taotasin ka aerud. Surnahirmus hüppasin wette, ja wabutam woog kandis mind ebasft. Wist oli jõel kaastunnet trotsiwa, julge poisiiga, sest ta kandis mind suure kalju juurde, millest haarasin finni. Märjalt ja wärisedes ronisin mööda kiwimürakaid kaldale, olles alati hädaohus, et wõiksin libedalt kiwidelt uuesti wette kukkuda. Siiski saabusin õnnelikult ja panin riided päitefe kätte kuuwama.

Pööre elus.

Kui olin kolmeteistaastane, õstfid ajunud weel suuri maa-alasid juurde, ja nii tekkisid kuus uut asundust. Ka minu isa ostis kolmnümmend desjatiini maad ja asus uude külla elama; see oli külla ilusal mägijel maal.

Mu wanemate maja oli wäga wäike, ta asus pooleldi maa all, pooleldi maa peal, ent tas walitjeid üksmeel ja rahu. Zial ei kuulnud ma wanemaid waidlewat, isa ja ema austasid üksteist. Nägin ka jageli, et nad palusid, ja kord nägin, et isa luges piiblit.

Ent mina olin terve ümbruskonna hirmuks. Mu metsikust ja toornst kardeti. Tahtsin olla külla kangelane, ja mõtlefin omawannuste selfilistega koos igajuguseid wägitükke wälja. Mu wanemad katjusid waljusega mind mu kurgalt teelt peledada. Mul keelati loata wälja minna, ent siis jooksin salaja minema, ja õhtuti, kui tõik magasid, hiilisin oma magamis-kambri tagasi. Armastasin kaelust ja õstfin riidu igal juhusel. Karjapoisid ei tahtnud enam karja minna, sest peksin neid põhjuseta. Kui kohtasin põllul töölisi — wenelasi, lõppes asi alati õhewõitluslega. Talumeestele tegin palju kahju lõkasin kõied kaewul läbi, sulgesin korfnad, wedasjin wantrid ja reed eemale ja rikkusin neid. Harwa tabati mind. Tagajärg oli et tõik külla nooredmehed kutsuti wallamajja, ja tõiki karistati. See ärritas neid wihale, ja peagi oli terve külla mu waentaseks. Kui isa kuulis mu tegudest, karistas ta mind, ja see teitas mus fättemafumõtteid.

Kõigi nende runaluste juures — tooford pidasjn neid wägitegudeks — olin sügawalt õnnetu. Ühwardawalt kaebas südametunnistus waikfeil õhtutundidel, ja rahutult pöörelesin omal õlealemel.

„Kuis weedad igawitu, kui sured äkki?“ nii kõlas mus. Tõndina jälgis see küsimus mind mu unenägudesse. Kõik mu kurgad teod ajasid mu suurde südametunnistuse — ja hingepiina, teadsjn ju, et olin Jumala kästudest üle astunud. Katjusjn ka mõndatorda piiblit lugeda, ent ei leidnud troosti. Meeleheitel tormasjn selliste rahutute sõbde järel uude seikluse.

Tol ajal kolis Kankaasjaast meie külla S.—i perekond, kuluwulena lagunes teade majast majja:

„Reed on waga!“

Täitujin uudishimuga, sest mäletasjn, mida õelnud wana-ija: „Hulluks läinud ja waga!“ Afunud ühel istangul õstus-tasid uusi juurdetulijaid jälle ära jaata ja nende maatiikki omandada. Õmeti ei wiidud õstus täide, sest et tõik ei pooldanud seda: polnud ju uued weel midagi halba teinud.

Warsti pärast seda ühel pühapäewal jalutasjn mäel. Jälle oli meil kiskumist olnud, nüüd olin meelt heitmas oma seiu-korra pärast. Rawatsejin paluda, ent seal kohtasjn kaht õmift wastasist, ja kõhe olid jälle noad platfis. Äkki näems oma uue küllaelaniku poega tulewat.

„Tapame ta ära, siis külawanemad kiidawad meid.“ Üks üks mu wastaseist ette. Mina olin nõus, ent mu teine wastane lahtus meie selfisist, sest ta ei tahtnud kaasa teha. Leppi-sime nüüd kahekesi koha suhtest kofku, kus oma kawatust täide jaata.

S. lähenes, teretas meid lahtelt, andes kätt. See lahtus riisus mult sõjariistad. Siin wiis ta meid just sinna kohta, mille olime oma kuritöö kordasaatmiseks walinud, istus maha, wõttis taskust uue testamendi ja luges Johannefe ewangeeliumi 3. peatükki.

„Õled ja pöörnud,“ küsis ta mult, „tead sa, kas sa jaad taewasse?“

Weel ial ei olnud mult ükski seda küsinud, see just oligi, mis tegi mind rahutuks. Mus ärkas poolsojoutunne too noore-mehes wastu ja õstustasjn teda kaitsta, kui teine tahab talle halba teha.

„Ei,“ wastasjn ma, „ma ei ole pöörnud, ega teagi, mis see tähendab. Ja taewasse ma ka ei saa.“

Mu selfimees andis mulle märku peale hakata.

„Kuula õmeti, mis ta räägib!“ sõstasjn talle.

Sama küsimusega pöördus S. ka tema poole, siis ütles S.

„Kas palume?“

Ja õimeist korda elus põlwitasjn teiste kõrwal Jumala ees. Olin sügawalt ise liigutatud ja wõstjn nõuts S.—i selfi jääda, sest tundsjn, ta wõib mu igawemale hingele midagi anda. Kui ta oma palwe oli lõpetanud, tõusis ta üles ja lahtus meist, ilma et õlets enam sõnagi lausunud.

Kaua lebasime waikfeil rohus, olime unustanud mõlemid: endise waenu ja ühise kurja plaani. Wiimaks algas mu selfimees:

„Õunle, kas meie ka ei hakkaks uut elu elama, ei maksa enam üksteist liüia ega teistele paha teha?“

See joow tuli õtje kui minu südamest. Kats kuud hoid-sime truusti kofku, seal läks tema jälle endiste selfimeeste poole tagasi, ja mina jäin üffi.

Meeleheide ja üffilbus piinasid mind, tundsjn end kõigist mahajäetuna. Uuesti tormasjn wana elu ja elasjn hullumini kui kunagi enne. Ka S.—ide perekond ei saand mind aidata. Kätsjn küll uskkittude koosolekuis, kogesjn seal mõndagi, ent ei leidnud rahu Jumalaga. Ja wiimati ühel õöl õstustasjn oma piinarikkale olemasolule lõppu teha. Järgmisel hommikul pidi- bin wiljaga weskile minema. See pidi mu wiimane sõit olema, — nii õstustasjn.

Teel weskile ja tagasitulekul põlwitasjn kogu aja wantris ja lugesjn palweid, milliseid tundsjn, lõpule ifka lišades: „Andesta mulle mu patud!“ Mu jüda oli surmani kurb.

Kui olin koduteel, sain teadmise: „Su patud on sulle andestatud!“ Uskuwa südamega haarasjn seft finni, ja mu hing tekkis rõõm ja walguš, milliseid ei suuda sõnadega kirjeldada. Jätsjn wantri ja hobuse teele ja jooksin laande Jumalat kiitma ja tänama ta halastufe-ilmutufe eest, mis ta mul last õfats tulla. Siis sõstisjn kofju, et kõigile jutustada oma elu pöörd-punktist. (Järgneb.)

Mittepäästetute ülestõusmine.

Sinule, kes sa weel oled päästmata, pole sõnal „ülestõusmine“ mingit armast kõla — kui sa kuuled, et ihu tõuseb üles, — ja et hing ja ihu kord elawad — ja Kristus kohut mõistab. Ara looda, et sinuga siis kõik möödas on, kui su ihu maamulda ou fängitatud. Sa ei wõi Jumala ilmutust — piiblit — põlata wõi kõrwale jätta, mis nii selgesti ütleb, et suur ja wäike üles tõuseb nii pea, kui pealingi pafunahäält kuul-dakse. — Siis ärfawad kalmistuil, meredes, lahinguwäl-jadel tuhanded ja tuhanded ja seifawad suure koftu aujärje ees, — sel suurel, hirmsal päewal, nagu on kirjutatud.

Ümberpöörmata patune, mõtle sellele, kuidas sinu käsi käib, kui sa juba siin selles elus Jeesandat Jeesust Kristust kui oma Õnnistegijat weel wastu pole wõtnud. Siis mõtled sa Tema sõnule:

„Kui ma teid kutsun, siis wiibite te tulleš, firutan ifka wälja oma käe, ja keegi ei pane seda tähele, siis tahan ma naerda teie õnnetufe üle ja teid naerda, kui tuleb see, mis teie kardate.“

Siis hüüawad nemad mind, aga mina ei wasta enam; nad õstiwad mind taga, aga ei leia enam.“

Suured summad oli igal aastal waja, et hoida tasakaalus maja sissetulekud ja wäljaminekud, aga keegi ei teadnud, kust sai Stockmayer selleks rahalist abi: Isand andis talle seda aasta aastalt. Oli woolas edasi; ka siin kui töö kaswamisel lossi küljeehitused ümber ehitati wõraste tubadeks, tuli lihikese ajaga kokku kõik, mida waja oli. Nii läks täide siin hiilgawalt töötus Matt. 6 : 33. Nõudke esiti jumalariiki ja tema õigust, siis seda kõik peab teile pealegi antama.

Suwekuudel wõttis Stockmayer wõimalikult wähe wastu kutsesid wäljapoole. Ainult mõnest suuremast konwerentsist wõttis ta osa, suurema jao osast tarwitas aga tööks lossis. See oli ka aeg, mil teda isklikult külastati. Kõigist maailma jagudest tulid jumalariigi töblised, et kõnelda temaga ja et palwes selles Jisraeli würistiga saada juhatusi ja sihtjooni uueks teenistuseks.

Kui palju on langenud selles waikses lossis niskuwasid mulda jumalariigi põllul. Lossi aias tehti walmis Saksa telgimisjoni alustuse plaan. Seal walmisid sügawale tungiwad otsused selle ehk tolle suure õnnistusega töötawa pagana-misjonitõõharu juhtes. Seal oli alaltne kuninga jaadikute tulemine ja minemine. Aga sealjuures pidas Stockmayer filmas iga üksiku külalise käekäiku. Mati wõis tunda ta palweis, kui liigutas ta südant kellegi majajelstisile ehk palwetunnistajale ojawõtja häda. Ta ei olnud üksinda kaswatusmeister, waid isa Kristuses.

* * *

Nüüd tulewad weel paar elawat kirjeldust Hauptwiltist ja ta majajast.

Esmalt üks arwustaw otsus.

Keegi lossi külaline uue sajangu esimeselt aastalt teatab oma sealwiibimisest järgmist:

„Oli waikne, palaw juultõhtu, kui ma Hauptwilti roudtee jaamast esimest korda nägin oma ees üles kerkivat lossi laiu müüre. Mu süda kloppis walsumini, ja tasane hirm puges südamesse. Neli nädalat pidin ma seal weetma. Mida peitub neis mu edaspidiseks eluks ja teenistuseks jumalariigi töblisena? Hiljuti oli mulle keegi sõber öelnud: „Sa tahad Hauptwilti minna — ma kardan, kui kaua sa seal suudad olla.“ Ka teised olid mind hoiatanud ja järele mõelda käskinud, aga mu süda tõmbas mind sinna, olin ma ju saanud palju wäärtuslikku oma sihemiseks eluks Stockmayeri kirjatööde läbi.

Weel mõned minutid, ja ma sammusin aedniku, ühe truusüdamlise saksa-schweitslase kõrwal, kes oli tulnud mulle wastu, lossi wärawaist sisse, wärawaist, millede kohal säras mulle wastu: „Lase ennast walmistada oma Jumala wastu, oh Jisrael!“ Kusagilt kuuldus taldrikute ja sööginõude klirin. Söögisgaalis einetasid külalised õhtust. Muudu oli terme maja sügawas, peaaegu kohutawas waikusel. Telefoni-toakeses pidin ma ootama, mis tuleb. Wäljas awanesid wähe aja pärast ukjed, tawa tungis mu juurde paljude jalgade astumine waipega kaetud

Otto Stockmayer.

Seejuse Kristuse tunnistaja ja järelkäija.

Alfred Rothi järele Joh. Sarow.

koridoris. Seal awanes ka minu uks. Mu ees seisid Stockmayeri kõhn kuju; lihike aga lahke oli ta terwitus. Lihikese wiibimise järele kadus ta sõnadega: „Teid saab kohe Teie tupp wõidud.“ Siis tuli ta tilitar preili Elisabeth Stockmayer. Südanwõitwat lahkest, millega ta külalistele kätte juhatas nende platsid, ei saa ma ialgi unustada.

Esimesel ööl magasin ma wähe. Lahtisest aknast puhus külm tuul sisse. Ma tõusin üles, et seda sulguda. Waikne, kahwatu kuu paistus asetuse huaristel furnuurias. Ma tundsin külmawärinaid.

Kui teisel hommikul jälle akna awasin, nägin ma kurba, wihmast märga maastikku. Ja wihm sadas edasi terve päewa ja õö ja ka järgmisel päewal, nelikümend kaheksa tundi. Wähe olin ma näinud sarnast wihma. Sealjuures wajas elamõõbe mu sohwa kohal rippuwas soojamõõtjas ühtelugu allapoole. Wiimaks oli weel kaheksa kraadi, siis weel koguni seitse.

Need kaks wihmast päewa on olnud küll wastumeelseimad ja tumedaimad mu elus, niipalju kui ma mäletan. Rõhuhana lasus lossi waikus mu peal. Waikne kokkutulek söögilauale ja palwetunde, waikne laialtminek, waikne toasistumine wile ja wihmase ilmaga! Tunnid näisid mulle otjatu pikad olewat.

Maja külaliste ülespidamine paistis mulle wõõrastawana. Ma arwasin nägewat, et suurem jagu kaastundlikult, mõned ka kõrgelt alla mu peale waatasid, nagu seisaksid nad kõrgemal waimlisel tasapinnal kui mina uus juurdetuli. Esimesel pealeõunasel palwetunnil palusin ka mina nagu teised. Näis aga, nagu oleks kostnud „aamen“ mu palwele koosolijate ringist nii hõredalt, tagasihoidlikult ja ebakindlalt, nagu oleks peitunud selles otsus: „Sa pead alles nõnda paluma, kui meie. Siin Hauptwiltis kõik palume muudu pole see õige.“

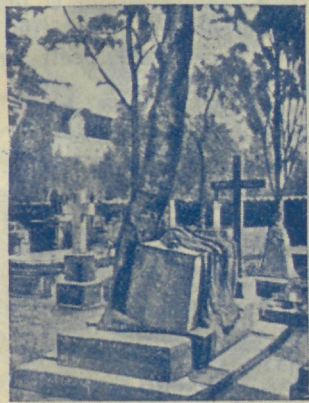
Pean tunnistama, et mus hakkas elawalt liikuma tugew armastuse soon. Olin nõndal enne juba lugenud pastor Samuel Kelleri (Ernst Schridli) tol ajal just ilmunud ja lugupeetud raamatut „Nimeise saamine“. Selles raamatus toodi jumalalaste nõrgad küljed küll tõetruult, aga ka terawalt heleda walguse kätte. Nüüd uskuftin leidwat siin Hauptwiltis wariseismi, mis oli raamatus häbiposti pandud suurema jao wagade tundemärgina. Wõimsalt mäsas minus. Kas ma pean siis tõesti ümber wala-
 tanud saama Hauptwilti walemi järele, enne kui maksan majoasuduse täieliku liikmena? küsisin ma. Mu erkudes, meeleolus, mu waimus möllas piin, alan-
 damine, kõikisugu häda.

Ja siis palwetunnid! Ma julgesin waewalt sinna minna. Tuliste nooltena tabasid mõned sõnad mu paljastatud südant. Häda läks tund-tunnilt suuremaks.

Wiimaks kolme päewa pärast ilmus esimene päikepeaiste. Wõimsalt, lõhkikistud pilwesi ja uduloorist, kerkis taewa poole Söntise wõimukas kaljumaks. Ta laial seljal lamas wärske lumi, mis ulatas alla kuni roheliste waipeadeni. Mäeweed kahisesid orus.

MÕNDASUGUST

Elu on täis imeid ja tähelepanuväärseid sündmusi. Ühest sarnasest jutustab meile seegi pilt.

Ule saja aasta eest suri keegi Jumalast hoolimata jaska printsijs. Ta oli juba elades omale walinud Hannoveris matuspaiga, millisele oli lasnud ehitada kivihaualambri. Ta oli määranud, et ta surma järele tuleb haud mürüda finni tonnirastuse kiviaga, pitseerida see ning finnitada alusmüüride külge tugewate konfjudega. Hauafiwile pidi kirjutatama sõnad: „Ostetud igaweseks ajaks, ei wõi millalgi awada!“

Kuid kuidas oli? Kase seeme oli langenud hauda. See hakkas kasvama ja awas wähehaawal looduse wäe tungil kiviise takistused.

Kui anustatud ja uhke inimene ka ei oleks, on ta ometi waid tuht ja põrm. Meie otustame, kuid see suhtub, kui ü l a l otsustatakse teist. Me salgame Jumala, kuid meie usmatusest hoolimata toimib Jumal ja ilmutab iseennast, põrmu wajutades kõrgemeelseid.

Rah rekord. Nagu New-Yorgist teatatakse, wedas kihla keegi isik Kalifornias selle peale, et ta joob ära korraga 37 liitrit weini. Ja tõesti jõi ta lubatud hulga kuni wiimse klaasini ära, mille järele ta surmalt maha langes. Nii oli ta juutnud üle kolme liitri puhaft piiritust korraga ära juua. Harilikult tuleb surm umbes ühe liitri puhta piirituse korraga sissewõtmise järele. Wäga tihre joomise puhul on aga wõimalik iegi rohkem alkoholi sisse juua, sest et mürk ei huuda otse koha omu möju awaldada. Hiljemini, kui mürk juba werde imbutunud, on aga surm seda möödapääsematum, mida rohkem on alkoholi enesele sisse pumbatud. „Küllwaja“.

KODUMAA JA TEATEID

Prof. Marzintowski, Wene kriitlik-üliõpilaste kuuagaegne juhtiv tegelane, wiibis Gēstis mõned nädalad, oktoobri lõpul ja nowembri algul ning pidas rea loenguid Tartu üliõpilastele, Tallinnas ja Narwas Wene ringfondades. Weerenni tänawal end. Piiienthali palwelas oli koosolek eestlastele C. E. liidu poolt korraldatud. Laulis meesoor ja S. Risti segatoor D. Lusmanni juhatajel. Loengu teemiks oli sel puhul: „Millele kutsub meid noorus?“ Rahwast rohkesti, kuigi oli sissepääs piletitega. Marzintowski on tuntud südamlitu usklikuna, kõigiti sümpaatne oma olekus ja lihtne. Pidi nõukogude Wenes istuma usulise tegevuse pärast wanglas üle 7 ku ja saadeti wiimati Wene-maalt wälja Chehho-Slowakkiasse. Elab Prahas. Oma läbielamistest Wenes on ta kirjutanud huwitawa raamatu: „Uskliku kirjad“, mis ilmunud Wene ja Saika keeltes. Jõsand õnnistab M. siin wiibimist paljudele, eraldi haritlaste keskel. Töö ja kannatuste tagajärjel on ta juba südamehaige, kuid siiski elurõõmus. Jõsand õnnistagu ta tööd igal pool!

Aratusnädalad Narwas ja Väides. Esimeses kohas peeti juba 10—17. nov. ja kuulutamaks olid ewangeliimi w. Y. Mikkonen ning w. Sint. Ka wend Mikkoneni abitaasa aitas kaasa lauluga ja mõnebe tunnustustega. Kuigi alul tundus raskust ja müürid paistisid olewat kindlad, mille taha saatan end kindlustanud, siiski jattati usus tööd ja Jõsand andis nädala lõpul wõitu. Mitmedki patuwangid wõisid tunda Jõsanda wabastawat mere wäge ja mõned ärawäsinud ja tagasilangenud tegid uut liitu Ulu-Jõsandaaga. Au kõiges ainuüksi meie auhisele Päästijale!

Laulu ja mängutoor aitasid iga õhtu truult kaasa, et ewangeliimi laulda südameis. Osawõtjaid oli isegi Wene piiri äärest küladeft ja Jõsand ei jätnud neidki õnnistamata.

Väides olid koosolekud järgmisel nädalal, s. o. 17—24. nov. Jõsand saatis rohkesti wendi abiks. Nii kuulutasid nädala keskel sõna: w. w. J. Sakus, J. Koppas, A. Pittjaan, S. Koka-mägi, P. Laester ja P. Sint. Agaralt aitaftid kaasa sõbrad ümbruskonna küladeft mängus ja laulus. Koosolekuid peeti ühingu ruumides, mis tähtsufid õhtu teise järele janunewasft hingedeft, kelledeft nii paljudki leiðid eluweet allikas Jeesuses rahu ja andeksandmist. Dhwrimeelsust selles sõjas näitafid wendade wastu-wõtmises w. ja S. Siebergid ning mõned teiseftki. Jõsand ta-sugu nende armastuse waewa rohke rõõmuga!

Armu Jumal ise finnitagu algaftid elutee käftjaid! Tema igawesed käewarred on all maa peal.

Wendade kurfus Tallinnas peeti tänawu Sinise Risti ruumides, 5—8. nowembrini. Osawõtjaid olid weidi wähem kui eelmistel aastatel, kuna samal ajal peeti kurfuseid neljas kohas. Samuti mõjus see segawalt lektorite esinemise peale, kes pidid ettekannetega esinema kahel pool. Wälismaa wõdraina teenisid wennad Y. Mikkonen, kes kandis ette Lapimaa prohweiti Laestadiuse eluloo ja peale selle refereris teemil: „Milline on piiblik kogudus“; ka shotlane James Lees, kes wiibis sel ajal Tallinnas, aitas kaasa, andes lühikeste kuid huwitawa ülewaate

Apofli tegude raamatust. K. Raups jattas eelmisel aastal pooleli jäänud Korintuse kirja. Uue ainenä tema poolt oli ülewaade ristikoguduse ajalooft. R. Raups esitas ülewaadet ilmunud waimulikuft kirjanduseft, W. Ralles jattas Piibli looduse-teaduseft. Huwitaw oli tema ettekanne mitmejaguseft iseloomudeft. D. Matson piirdus seekord ühe loenguga — ihu ülesan-netest. K. L. Marley osaks oli käftitada ainet: „Kuidas taga-järjerikkalt koha peal töötada.“ S. Koka-mägi tõi ette wiimajel ajal ülesleitnud kirjawahetuise ap. Pauluse ja tema sõbra wahel.

Esmafordseft oli kurfusega ühenduses korraldatud suurem koosolek meesete „Pandorini“ jaalis, kuhu kogunes 500—600 meest, kes huwiga jälgiid ettekandeid. Laulis meesoor D. Lusmanni juhatajel ilusaid mõjuwaid laule. Klaweril esines paari ilusa ettekandega kunstnik Leledoff. Kõnelesid wennad P. Sint, Y. Mikkonen ja K. Raups. Oli märgata, et sõnal oli mõju meesete südameile ja on kuulda olnud pärastpoole weel selle koosoleku heaft mõjuft.

Mõtlege meie poift peale! Viidu juhataja ühes reisi sekretäriaga külastafid Haapjalu lastetodu, kus meie kaswandi-ajub. Walter sirgub aast-aastalt suuremaks. Käib koolis ja on muudu tubli poiss ning walmistab ühes teistega hoolega wäljalõikeid ja nikerduft jõuluts. Urge unustage teda toetamast rahaliselt. Ka jõuluts wajaks ta midagi.

Haapjalus peeti 25. nov. — 1. det. noorte usklik-kude ühine õppe- ja äratusnädal, nagu tawaliselt, kõige kolme kohalise noorsoo töö ühisel korraldujel. Seekord leidis see aset metodisti kirikus. Kawa oli seatud wastawalt nädala mõttele: alul ettekanded usklikete ja nädala lõpupoole ewangeliisatfioonid. Ettekannetega esinefid w. w. A. Pittjaan, P. Sint ja J. Tombo. Esimine kõneles Room. 6 peatiki alusel usust, mis wõidurikka elu aluseks, ning kandis ette Bierien Smithi eluloo; teine kõneles: „Miks teeme äratusööd?“ ja „Wõitlus hingede pärast.“ Osawõtt oli rohke. Jga õhtu oli kirik tähelepanelikke kuulajaid täis; wiimase teemiks oli „Praegusaja ärkamise tarwidus.“

Pühapäewal oli korraldatud wennafta koguduse palwelas: weel ühine pühapäewakoolide tund. Oli rõõm näha palwemaja täit lapsi ja p. p. l. õpetajaid, kõigest kolmest ringkonnast. See wäärib järelegemist.

Pühapäewa õhtul oli suurem ewangeliisatfioonikoosolek kurfus-jaalis. Laulis ühistoor J. Tamwerki juhatajel ja kõnelesid w. w. Pittjaan ning Sint. Rahwast palju ja oli tunda Jõsanda ligiolu. Pärast wiibiti weel sõbralikuft koos ühises teelaas metodisti kirikus.

Gēstis ajutati Kristlik Raudteelaste Ühingu, soomlaste toetule. Ajutisesse juhatusesse waliti: A. Uuemõis (esimees), A. Leinwal (sekretär), W. Menkow (laefur). Wend Uuemõis tegi Soome Kr. Raudteelaste Ühingu kufel ringreisi Soomes, mis kestis 2 nädalat, pidades koosolekuid paljudes jaamades, 2 kirikus ja muis ruumes.

Üleskutse.

Uuel aastal algab oma eistmest aastakäiku P.p.-koolide Alliansi liidu lasteleht „Wäikesed Tähed“. Põõrame siinkohal kõigi koguduste juhatajate, noorsoo tegelaste, p.p.-koolide õpetajate, wanemate ja lasteõprade poole palwega wastu wõtta nimetatud lehe kui kaasabilise teie wastutusrikkas töös laste heaks.

Mida wõiksite loota „W. Tähtedelt“?

1) „W. T.“ siis on wäärtuslik, sest juba 10 a. on leht õnnistusrikkalt teeninud lapsi baptisti kogudusis ja wäljaspool olles tunnustatud abiks tuhandeile. Liidule üle minnes on endised kaastöölised oma abi kindlustanud ning hulk uusi on juure tulnud.

2) „W. T.“ on abiks p.p.-kooli lastele ja õpetajatele nende ülesannete täitmisel, ilmudes hooajal igaks pühapäewaks ja tuues oma weergudel muu seas eriti kirjakohta seletuse ja pildi.

Pühapäewakoolide Alliansi liidu II konverents peeti Tallinnas P. Metodisti kiriku ruumes 3. ja 4. nov. s. a. Kuigi asjale lähedal seisjad nende päewadele murega wastu watasid, sest töö on alles noor ja waated tema kohta nii mitmesugused, wõime aga nüüd rõõmuga kinnitada: mööbunud konverents oli parimaks tunnustuseks, et wendade armastus elab ja jama waimus tehtud töö kannab ka wilja!

Läbi jünge jügiswihma koguwad saaditud, isegi Eesti kangelaste nurgadest, et nende kätte usaldatud töö üle ühiselt nõu pidada ja aruanda. Nende hulgas on mitmed hallpead kogudusewamad ja teised p.p.-kooli tegelased. Walitseb wemalik üksmeel ja asjalik huwi suure ja wastutusriikka töö wastu, nagu seda ka nõuab laste töö jumalariigis. Elawalt wõetate sõna, tehate ettepanekuid, kaalitate wõimalusi, ja õhtuks on enam-wähem selgunud, kuidas tuleks eeltulewal aastal töötada, et rohkem tagajärjerikast edu ja waimustust oleks pühapäewakooli tööpõllul.

Reisif sekretär w. J. Sõrra kawatseb maakonde järele kõik p.p.-koolid läbi käia juuremates tekkkohtades, kus ringid loobud, abiks olla neile kurjaste korraldamiseks ühifituses p.p.-koolides, aga tegelastele isiklikult näpunäiteid jagada. Tema ülesandeks oleks ka koguduste osakondadele ja ühifitutele usklikete tegelastele abiks olla uusi p.p.-kooli ellu kutsuda. Palume selles asjas tema poole pöwrata. (Tema aadress: W. Maarjamõisa 11a, 2, Tartu).

Heed, kes tellinud pildirullid, wõiwad neid uueks aastaks liidult saada. Samuti on walmimas lauluramat, umbes 200 lauluga, milledest suurem osa 3 häälele sea-

3) „W. T.“ seow ad lapsi ja wanemaid p.p.-kooliga.

4) „W. T.“ wõiwad p.p.-kooli õnnistusi ka nendesje perekondadesje, kus lapsed p.p.-kooli minna ei saa.

5) „W. T.“ tahawad oma odama hinna tõttu (50 fnt. aastakäik, postiga 60 fnt., 10 ekf. pealt üks hinnata) olla kättejaadawad kõigile.

Mida wõiksid „W. Tähed“ teilt loota?

1) Wõtke ta wastu kui oma lehe, sest „W. T.“ tahawad seista kõikide usklikkude teenistuses.

2) Leidke wõimalusi, et teie koguduses, koolis ja perekonnas iga laps saaks „W. T.“

3) Tehke eestpalweid ja saatke kaastöid „W. T.“

4) Saatke tellimine tänana, sest paljudki head asjad jääwad tegemata, kui need homjeks lükatakse.

Tellimise aadress:

Prl. D. Sirel, Tallinn,

Toom-Kuninga 28—20.

P.p.-k. A. Liidu juhatusel nimel A. K.

tud. Lauluraamatu siis on hoolega walitud, muu seas ilmuwad seal ka mitmed uued Eesti algupärased laulud.

Liidu üheks suuremaks ülesandeks jääb ka lastelehe „Wäikesed Tähed“ wäljaandmine, mis ilmub igaks pühapäewaks ja mis oleks selle suure laste- ja õpetajatepere ühendajaks ja kaswatajaks.

Nende ülesannete läbiwiimine nõuab peale töö ja eestpalwete weel palju ainelist abi. Selleks otustati ellu kutsuda „Toetajate Ring“, mille liikmeks wõib saada iga p.p.-kooli töö sõber, kes oma elu ja annetega on walmis meid toetama. Nad maksawad ku- ehk aastamaksu, millest pool läheb kohalikule p.p.-koolile ja pool liidule. Sarnaste liikmete wõitmine peaks tõsijeks kohuseks saama kõigile, kelle südamel lajub laste päästmitööd.

Konverentsi tähtsamaks punktideks olid weel liidu põhikirja ja wastuõtmise ja walimise d. Gjimese tunnistata konverents wastu wõetawaks liidu juhatusel poolt ehitatud kujul mõne wäikese täiendusega. Liidu juhatus uueks aastaks oleks järgmine: juhataja w. A. Kuum, abi w. H. Kõramägi, sekretär d. T. Korjus, kasjahoibja d. D. Sirel ja arhiwaar E. Rosenstrach. Peale selle otustas konverents ühel häälle w. A. Põdina, tema isaliku kaasabi ja püsiwa töö eest p.p.-kooli töö tõstmiseks Eestis, walida liidu auprofendibits.

Wahepeal oli juba õhtu kätte jõudnud, kuid ifka uusi ja uusi ettepanekuid ja küsimusi tuli arutada. Hoogne ja asjalik oli wiimane p.p.-koolide liidu konverents, jääks ainult soowida, et wastawalt areneks ka tegewus. Selleks ootame eestpalweid ja toetusi kõigilt, aga õnnistusi suurelt lasteõbralt Jeesuselt. A. K.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutaw toimetaja: P. Sink. Toimetuse aadress: Tallinna, Villardi t. nr. 7—1.

3500

HELSINGI RIIDEKAUPLUS

omanik M. KABAL

Tallinn, V. Karja t. 7. Tel. (2) 12-09.

Siidi, villase, linase ja pesuriide kaubad.

Mööbliriided, pöranda riided, vaibad, aknakardinad j. n. e.

Hinnad õiglased ja odavad.

Endine konservatooriumi professor annab
klaveritunde.

Järel küsida V. Kompassi 20—3. Tallinna.

Lesedoff.

Teen iga-
suguseid

kellasepatöid.

Tellimised palun ära anda: Tallinnas, Willardi tänaw nr. 3—10 (hoowis).

Terwitades w. G. Henny.